

ЗАКОН за енергията от възобновяеми източници

Обн. - ДВ, бр. 35 от 03.05.2011 г., в сила от 03.05.2011 г.; изм. и доп., бр. 29 от 10.04.2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм. и доп., бр. 54 от 17.07.2012 г., в сила от 17.07.2012 г.; изм. и доп., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 15.02.2013 г.; изм., бр. 59 от 05.07.2013 г., в сила от 05.07.2013 г.; изм. бр. 68 от 02.08.2013 г., в сила от 02.08.2013 г.; изм. и доп., бр. 109 от 20.12.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 33 от 11.04.2014 г.; изм., бр. 65 от 06.08.2014 г., с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.; изм., бр. 14 от 20.02.2015 г.; изм. и доп., бр. 17 от 06.03.2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; изм., бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.; изм. и доп., бр. 56 от 24.07.2015 г., в сила от 24.07.2015 г.; изм., бр. 100 от 18.12.2015 г.; изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г.; изм. и доп., бр. 38 от 08.05.2018 г., в сила от 08.05.2018 г.; изм. и доп., бр. 91 от 02.11.2018 г.; изм. и доп., бр. 41 от 21.05.2019 г., в сила от 21.05.2019 г.; изм., бр. 65 от 21.07.2020 г.; изм., бр. 9 от 02.02.2021 г., в сила от 02.02.2021 г.; изм., бр. 21 от 12.03.2021 г.; доп., бр. 42 от 07.06.2022 г., в сила от 07.06.2022 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда обществените отношения, свързани с производството и потреблението на:

1. електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници;
2. газ от възобновяеми източници;
3. биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта.

(2) За неуредените в този закон въпроси се прилага Законът за енергетиката.

Чл. 2. (1) Основните цели на този закон са:

1. насърчаване на производството и потреблението на енергия, произведена от възобновяеми източници;
2. насърчаване на производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;
3. създаване на условия за включване на газ от възобновяеми източници в мрежите за пренос и разпределение на природен газ;
4. създаване на условия за включване на топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници в топлопреносни мрежи;
5. осигуряване на информация относно схемите за подпомагане, ползите и практическите особености на развитието и използването на енергия от възобновяеми източници на всички заинтересовани лица, участващи в процеса на производство и потребление на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, на производство и потребление на газ от възобновяеми източници, както и на производство и потребление на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;
6. създаване на условия за постигане на устойчива и конкурентна енергийна политика и икономически растеж чрез иновации, внедряване на нови продукти и технологии;
7. създаване на условия за постигане на устойчиво развитие на регионално и местно ниво;
8. създаване на условия за повишаване на конкурентоспособността на малките и средните предприятия чрез производство и потребление на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници;

9. сигурност на енергийните доставки, снабдяването и техническа безопасност;
10. опазване на околната среда и ограничаване изменението на климата;
11. повишаване на жизнения стандарт на населението чрез икономически ефективно използване на енергията от възобновяеми източници.

12. насърчаване на дейността на произвеждащите потребители и създаване на условия за подпомагане на тази дейност.

(2) Целите по ал. 1 се постигат чрез:

1. въвеждане на схеми за подпомагане производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на газ от възобновяеми източници, както и производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

2. регламентиране на правата и задълженията на органите на изпълнителната власт и на местното самоуправление при провеждането на политиката в областта на насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на газ от възобновяеми източници, както и производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

3. въвеждане на задължения за органите на изпълнителната власт за инициране и осъществяване на мерки, свързани с насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на газ от възобновяеми източници, както и производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

4. въвеждане на схеми за подпомагане, свързани с развитието на преносната и разпределителните електрически мрежи, включително междусистемни връзки, на интелигентни мрежи, както и изграждането на регулиращи и акумулиращи съоръжения, свързани със сигурното функциониране на електроенергийната система при развитие на производството на енергия от възобновяеми източници;

5. въвеждане на схеми за подпомагане на изграждането и развитието на топлопреносните, газопреносната и газоразпределителните мрежи, включително междусистемни връзки, когато това е икономически обосновано;

6. въвеждане на схеми за подпомагане производството на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление;

7. създаване на Национална информационна система за потенциала, производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в Република България, наричана по-нататък „Националната информационна система“;

8. въвеждане на механизми за подкрепа на научните изследвания и развойна дейност, свързани с производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, с производството и потреблението на газ от възобновяеми източници, както и с производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

9. съвместно изпълнение на мерки за използване на енергия от възобновяеми източници и на мерки за въвеждане на технологии за повишаване на енергийната ефективност.

10. въвеждане и прилагане на механизми за намаляване на административната и финансова тежест относно дейностите на произвеждащите потребители, включително чрез прилагането на нетно отчитане и виртуално нетно отчитане.

(3) При разработването на схеми за подпомагане се посочват техническите изисквания, включително приложими стандарти, на които следва да отговарят съоръженията и системите за енергия от възобновяеми източници.

Глава втора

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ В ОБЛАСТТА НА ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ

Чл. 3. Министерският съвет:

1. определя държавната политика за насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на газ от възобновяеми източници, както и производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

2. приема Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници (НПДЕВИ);

3. приема национални схеми за подпомагане използването на енергия от възобновяеми източници;

4. одобрява проектите на споразумения за съвместни схеми между Република България и една или повече държави - членки на Европейския съюз, за обединяване или координиране на национални схеми за подпомагане използването на енергия от възобновяеми източници;

5. одобрява съвместни проекти, свързани с производството на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници между Република България и една или повече държави - членки на Европейския съюз, и/или една или повече трети държави;

6. одобрява статистическите прехвърляния на определени количества енергия, произведена от възобновяеми източници, от Република България към държава - членка на Европейския съюз, както и от държава - членка на Европейския съюз, към Република България;

7. приема подзаконовни нормативни актове в случаите, предвидени в този закон.

Чл. 3а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) При определянето на държавната политика за насърчаване на производството на биогорива от ново поколение се отчита приоритетният ред на отпадъците, включително изискванията относно жизнения цикъл и цялостното въздействие на образуването и управлението на специфичните потоци от отпадъци съгласно чл. 6 от Закона за управление на отпадъците.

Чл. 4. (1) Държавната политика за насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на газ от възобновяеми източници, както и производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта се провежда от министъра на енергетиката.

(2) Министърът на енергетиката:

1. разработва, актуализира и внася за приемане от Министерския съвет Националния план за действие за енергията от възобновяеми източници по чл. 3, т. 2;

2. изготвя и представя на Европейската комисия доклади за изпълнението на НПДЕВИ;

3. предлага на Министерския съвет за одобряване проектите на споразумения за съвместни схеми по чл. 3, т. 4;

4. предлага на Министерския съвет за одобряване съвместните проекти по чл. 3, т. 5;

5. предлага на Министерския съвет за одобряване статистическите прехвърляния по чл. 3, т. 6;

6. организира и ръководи дейностите по планиране и изпълнение на съвместни проекти по чл. 3, т. 5;

7. предлага съвместно с министъра на финансите национални схеми за подпомагане използването на енергия от възобновяеми източници по чл. 3, т. 3, както и за подпомагането на научни изследвания, развойна дейност и прилагането на иновации, внедряване на нови продукти и технологии във връзка с насърчаване дейността на произвеждащи потребители или с изграждането на интелигентни мрежи за обслужването на енергийните общности или клиенти, в това число в отдалечени райони с липсваща електропреносна и електроразпределителна енергийна инфраструктура в случаите, когато развитието и не е икономическо обосновано, съгласно наложените принципи за изграждане и развитие на електроразпределителната и електропреносната мрежи;

8. осъществява контрол върху издаването, прехвърлянето и отмяната на гаранциите за произход на енергия;

9. осъществява взаимодействие с органите на изпълнителната власт, с браншови организации и заинтересовани юридически лица с нестопанска цел по отношение на провеждането на държавната политика за насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на газ от възобновяеми източници, както и производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

10. предоставя на компетентните институции на Европейския съюз информацията, предвидена в правото на Европейския съюз, при условията и по реда на наредбата по чл. 9, ал. 4 от Закона за енергетиката;

11. осъществява международното сътрудничество на Република България в областта на възобновяемите източници и биогоривата;

12. разработва и внася за приемане от Министерския съвет проекти на подзаконовни нормативни актове в случаите, предвидени в този закон;

13. приема подзаконовни нормативни актове в случаите, предвидени в този закон;

14. осъществява контрол в случаите, предвидени в този закон;

15. осъществява и други правомощия в областта на възобновяемите източници, възложени му с този закон и други нормативни актове.

Чл. 5. Министърът на околната среда и водите в изпълнение на правомощията си по екологичното законодателство и по силата на този закон:

1. разработва и прилага механизъм за надеждно и независимо одитиране на подаваната информация от икономическите оператори по чл. 40, ал. 1 относно изпълнение на изискванията на критериите за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса;

2. организира създаването и актуализирането на списък на лицата, които осъществяват одит за съответствието на биогоривата и течните горива от биомаса с критериите за устойчивост.

Чл. 5а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) (1) Министърът на земеделието, храните и горите:

1. организира събирането и обобщаването на информация за потенциала, производството и потреблението на суровини от земеделието, животновъдството и горското стопанство за производство на биогорива и течни горива от биомаса;

2. изготвя анализ за влиянието на използването на зърнените култури и други богати на скорбяла култури, захарните или маслодайни култури като суровини за производство на биогорива и течни горива от биомаса в Република България върху хранителния баланс на страната.

(2) Министърът на земеделието, храните и горите предоставя информацията и анализа на министъра на енергетиката във връзка с актуализирането на НПДЕВИ и изготвянето на докладите за неговото изпълнение.

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2013 г., в сила от 05.07.2013 г.; изм., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; доп., бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г., в сила от 01.07.2019 г.; изм., бр. 9 от 2021 г., в сила от 02.02.2021 г.; изм., бр. 21 от 2021 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР):

1. (доп. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г., в сила от 01.07.2019 г.; изм., бр. 9 от 2021 г., в сила от 02.02.2021 г.) определя преференциални цени за изкупуването на електрическата енергия от възобновяеми източници произведена от енергийни обекти с обща инсталирана мощност, по-малка от 500 kW;

2. (изм. - ДВ, бр. 59 от 2013 г., в сила от 05.07.2013 г.; изм., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) определя с методиката по чл. 35, ал. 5 от Закона за енергетиката разпределението на разходите, произтичащи от задълженията за закупуване по преференциални цени на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, между всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система;

~~3. одобрява и публикува на интернет страницата си предвижданите електрически мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване към преносната и разпределителните електрически мрежи на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници;~~

4. осъществява контрол при провеждането на процедури за присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия към преносната и разпределителните електрически мрежи;

5. осъществява контрол за изпълнение на задълженията на операторите на преносната и разпределителните електрически мрежи да докладват за случаите на значително намаляване на количествата пренесена и/или разпределена електрическа енергия от възобновяеми източници и за предприетите корективни мерки;

6. (отм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.);

7. (изм. - ДВ, бр. 59 от 2013 г., в сила от 05.07.2013 г.) предоставя на министъра на енергетиката и на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) информация относно НПДЕВИ в рамките на своята компетентност;

8. осъществява и други правомощия в областта на възобновяемите източници, възложени ѝ с този закон и с други нормативни актове.

Чл. 6а. Независимият преносен оператор одобрява и публикува на Интернет страницата си предвижданите електрически мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване към преносната и разпределителните електрически мрежи на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници.

Чл. 7. (1) Държавната политика за насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на газ от възобновяеми източници, както и производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта, се изпълнява от изпълнителния директор на АУЕР.

(2) Изпълнителният директор:

1. ръководи, управлява и представлява АУЕР;

2. участва в разработването и актуализирането на НПДЕВИ в сътрудничество с органите на изпълнителната власт, включително с кметовете на общини;

3. организира изпълнението на дейностите и мерките, включени в НПДЕВИ, в сътрудничество със заинтересованите лица, съдейства при разработването и

изпълнението на общинските програми за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива;

4. организира извършването на оценки за наличния и прогнозния потенциал на видовете ресурси за производство на енергия от възобновяеми източници на територията на страната;

5. предоставя на министъра на енергетиката необходимата информация за изготвяне на докладите за изпълнението на НПДЕВИ;

6. организира създаването и поддържането на Националната информационна система и контролира актуализирането на данните и поддържането на системата от кметовете на общини;

7. организира създаването и поддържането на система за издаване на гаранции за произход на енергията;

8. издава на производителите на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници гаранции за произход на енергията, извършва дейности по прехвърляне и отмяна на тези гаранции и уведомява КЕВР за издадените гаранции, извършените дейности по прехвърляния и отмяна на гаранции;

9. организира планираните статистически прехвърляния на определени количества енергия от възобновяеми източници от Република България към друга държава - членка на Европейския съюз, както и от друга държава - членка на Европейския съюз, към Република България;

10. осъществява взаимодействие с органите на изпълнителната власт, с браншови организации и заинтересовани юридически лица с нестопанска цел при изпълнението на дейности и мерки за насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на газ от възобновяеми източници, производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

11. организира популяризиране на мерките за насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на газ от възобновяеми източници, както и производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

12. оказва съдействие на органите на изпълнителната власт и на органите на местното самоуправление при изпълнението на задълженията им по този закон;

13. участва в разработването на нормативните актове, предвидени в този закон;

14. осъществява контрол в случаите, предвидени в този закон;

15. организира информационни и обучителни кампании за мерките за подпомагане, ползите и практическите особености на развитието и използването на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, газ от възобновяеми източници, биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

16. изпълнява и други правомощия, възложени му с други нормативни актове.

17. Прилага административни и финансови механизми за подпомагането на научни изследвания, развойна дейност и прилагането на иновации, внедряване на нови продукти и технологии във връзка с насърчаване дейността на произвеждащи потребители или с интелигентни мрежи на общности за възобновяема енергия, в това число в отдалечени райони с липсваща или лоша електроенергийна мрежова инфраструктура.

Чл. 8. (1) Областният управител:

1. осигурява провеждането на държавната политика за насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на газ от

възобновяеми източници, както и производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта, на територията на областта;

2. координира дейностите по насърчаване производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на газ от възобновяеми източници, както и производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта между общините в областта;

3. предоставя на изпълнителния директор на АУЕР информация относно изпълнението на програмите по чл. 9 в общините на територията на областта;

4. предлага изменения в приети от общинските съвети наредби и общи административни актове, когато разрешителни, сертификационни и лицензионни процедури, включително за устройственото планиране, не отговарят на изискванията на чл. 11.

(2) За изпълнение на задълженията си по алинея 1, областният управител изготвя ежегоден доклад в срок до 28 февруари на следващата година. Докладът се публикува на сайтовете на областната управа, на Министерството на енергетиката и на Министерството на околната среда и водите в срок от седем дни след изготвянето му.

Чл. 9. Общинските съвети приемат дългосрочни и краткосрочни програми за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива.

Чл. 10. (1) Кметът на общината разработва и внася за приемане от общинския съвет общински дългосрочни и краткосрочни програми за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива в съответствие с НПДЕВИ и ИНПЕК, които включват:

1. данни от оценките по чл. 7, ал. 2, т. 4, а когато е приложимо, и оценки за наличния и прогнозният потенциал на местни ресурси за производство на енергия от възобновяем източник;

2. мерки за използване на енергия от възобновяеми източници при изграждане или реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство на сгради - общинска собственост;

3. мерки за използване на енергия от възобновяеми източници при външно изкуствено осветление на улици, площи, паркове, градини и други недвижими имоти - публична общинска собственост, както и при осъществяването на други общински дейности;

4. мерки за насърчаване на производството и използването на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане, произведена от възобновяеми източници, както и такава, произведена от биомаса от отпадъци, генерирани на територията на общината;

5. мерки за използване на биогорива и/или енергия от възобновяеми източници в общинския транспорт;

6. анализ на възможностите за изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от възобновяеми източници върху покривните и фасадните конструкции на сгради - общинска собственост;

7. схеми за подпомагане на проекти за производство и потребление на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, включително индивидуални системи за използване на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, за производство и потребление на газ от възобновяеми източници, както и за производство и потребление на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

8. схеми за подпомагане на проекти за модернизация и разширение на топлопреносни мрежи или за изграждане на топлопреносни мрежи в населени места,

отговарящи на изискванията за обособена територия по чл. 43, ал. 7 от Закона за енергетиката;

9. разработване и/или актуализиране на общите и подробните устройствени планове, свързани с реализация на благоустройствени работи за изпълнение на проекти, във връзка с мерките по т. 2, 3 и 4;

10. ежегодни информационни и обучителни кампании сред населението на съответната община за мерките за подпомагане, ползите и практическите особености на развитието и използването на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, газ от възобновяеми източници, биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта.

11. прилагане на административни и финансови механизми за подпомагането на дейностите по проектирането, изграждането и експлоатацията на съоръжения и инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници, които се използват от произвеждащите потребители на територията на общината, в това число в общински обекти или на общности за възобновяема енергия с участието на общината и проекти за създаване на възможност за обслужване на едно гише.

(2) Дългосрочните програми по ал. 1 се разработват за срок 10 години, а краткосрочните програми - за срок три години. В общински схеми за подпомагане могат да участват само проекти, свързани с мерките по общинските програми по ал. 1.

(3) Кметът на общината:

1. уведомява по подходящ начин обществеността за съдържанието на програмите по ал. 1, включително чрез публикуването им на интернет страницата на общината;

2. организира изпълнението на програмите по ал. 1 и предоставя на изпълнителния директор на АУЕР, на областния управител и на общинския съвет информация за изпълнението им;

3. организира за територията на общината актуализирането на данните и поддържането на Националната информационна система по чл. 7, ал. 2, т. 6;

4. отговаря за опростяването и облекчаването на административните процедури относно малки децентрализирани инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници и за производство на биогаз от селскостопански материали - твърди и течни торове, както и на други отпадъци от животински и органичен произход, а когато е необходимо - прави предложения пред общинския съвет за опростяването и облекчаването на процедурите;

5. оказва съдействие на компетентните държавни органи за изпълнение на правомощията им по този закон, включително предоставя налична информация и документи, организира набирането и предоставянето на информация и предоставянето на достъп до съществуващи бази данни и до общински имоти за извършване на оценката по чл. 7, ал. 2, т. 4.

(4) Кметът на общината внася за разглеждане от общинския съвет предложенията на областния управител по чл. 8, т. 4 на първото му заседание след постъпване на предложението.

Чл. 11. (1) Органите на държавната власт и органите на местното самоуправление при упражняване на правомощията си по регламентиране на разрешителни, сертификационни и лицензионни процедури, включително за устройственото планиране, за постигане на целите на този закон, са длъжни:

1. да определят прозрачно, ясно и с конкретни срокове произнасяне по съответните заявления;

2. да не допускат дискриминация между заинтересованите лица;

3. да отчитат особеностите на отделните технологии за енергия от възобновяеми източници;

4. в случай че въведат такси за административно обслужване, те да са определени ясно, прозрачно и обусловено от разходите за извършване на административната услуга;

5. да предвиждат **и прилагат** опростени процедури за получаване на разрешения за проекти, свързани с реализация на индивидуални системи за производство и потребление на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, **когато това е целесъобразно**;

6. да предвиждат ускорени процедури за произнасяне във връзка с планирането, проектирането и изграждането на електроенергийна мрежова инфраструктура.

7. осигуряват предварителна и пълна информация относно необходимите процедури и тяхната последователност, включително приложимите срокове, както и относно необходимите документи.

(2) Органите на държавната власт и органите на местното самоуправление предприемат мерки, за да осигурят, че считано от 1 януари 2012 г. новите сгради за обществено обслужване, както и съществуващите сгради за обществено обслужване, в които се извършва реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство, изпълняват ролята на образец за постигане целите на този закон. Това задължение може да бъде изпълнявано чрез спазване на стандартите за жилищни сгради с нулево потребление на енергия или посредством осигуряване използването на покривите на такива сгради или сгради със смесено предназначение, включително за обществено обслужване, от трети лица за инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници.

Глава трета

НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ. СТАТИСТИЧЕСКИ ПРЕХВЪРЛЯНИЯ, СЪВМЕСТНИ ПРОЕКТИ И СЪВМЕСТНИ СХЕМИ

Раздел I

Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; доп., бр. 91 от 2018 г.) (1) За постигане на задължителната национална цел на Република България за 16 на сто общ дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия, включително 10 на сто задължителен дял на енергията от възобновяеми източници в транспорта, министърът на енергетиката разработва НПДЕВИ.

(2) Националният план за действие за енергията от възобновяеми източници обхваща периода 2010 - 2020 г., изготвя се по модел, приет с решение на Европейската комисия, и съдържа:

1. преглед на националната политика в областта на енергията от възобновяеми източници;

2. прогноза за брутно крайно потребление на енергия през периода от 2010 до 2020 г.;

3. национална цел и секторни цели за дял на енергията от възобновяеми източници, за електрическа енергия, за топлинна енергия и енергия за охлаждане и за енергия от възобновяеми източници в транспорта до 2020 г. и прогнозни криви на растежа за дела на енергията от възобновяеми източници (индикативна крива) за

секторите електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

4. мерки за постигане на целите по т. 3, в т. ч.:

а) всички политики и мерки за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници;

б) (изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) специфичните мерки по отношение на административните процедури, териториалното и ресурсното планиране, техническите спецификации за съоръжения и системи за производство на енергия от възобновяеми източници, на сгради в производствени и жилищни зони, при проектирането, изграждането, реконструкцията, основното обновяване, основния ремонт или преустройството, на които се инсталират съоръжения и системи за използване на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, предоставяне на информация, обучение за придобиване на професионална квалификация за дейностите по чл. 21, ал. 1, развитие на инфраструктурата на електроенергийната, топлофикационните и мрежовите охладителни системи, опериране на електрическите мрежи, включване на биогаз в мрежите за природен газ, биогорива и течни горива от биомаса;

в) националните и съвместните схеми за подпомагане производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане и на енергия от възобновяеми източници в транспорта, планирано използване на статистически прехвърляния и планирано участие в съвместни проекти;

г) мерки за насърчаване използването на енергия от биомаса;

5. оценки за постигането на целите по т. 3, на общия очакван принос на всяка технология за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, и на енергия от възобновяеми източници в транспорта, на общия очакван принос на мерките за енергийна ефективност и енергоспестяване, оценка на въздействията - прогнозни разходи и ползи от мерките за подпомагане, както и на подготовката на НПДЕВИ и проследяване на неговото прилагане.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) Необходимото количество на биогоривата и енергията от възобновяеми източници в транспорта се определя като дял от крайното потребление на бензините, дизеловите горива, биогоривата, потребени в пътният и железопътният транспорт, и електрическата енергия от възобновяеми източници, използвана в транспорта, включително използвана за производство на възобновяеми течни и газообразни горива от небиологичен произход в транспорта.

(4) Средните стойности за двегодишни периоди за дял на енергия от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия съгласно индикативната крива са, както следва:

1. от 2011 до 2012 г. включително - 10,72 на сто;

2. от 2013 до 2014 г. включително - 11,38 на сто;

3. от 2015 до 2016 г. включително - 12,37 на сто;

4. от 2017 до 2018 г. включително - 13,69 на сто.

(5) Националният план за действие за енергията от възобновяеми източници се актуализира в случай на намаляване дела на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия, отчетен спрямо индикативната крива за съответния двегодишен период.

(6) В актуализирания НПДЕВИ се предвиждат корективни мерки за привеждане в съответствие в разумен срок на дела с индикативната крива.

(7) Актуализираният НПДЕВИ се изготвя от министъра на енергетиката до 20 май на годината, следваща съответния двегодишен период, и се приема от Министерския съвет до 15 юни на същата година.

(8) Когато намаляването на дела на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия, отчетен спрямо индикативната крива за съответния двегодишен период, е несъществено, и са предприети текущи и са планирани бъдещи мерки за привеждане в съответствие в разумен срок, ал. 5 - 7 не се прилагат, ако след уведомяване от министъра на енергетиката Европейската комисия приеме решение за освобождаване на Република България от задължението за представяне на изменен НПДЕВИ.

(9) Когато поради непреодолима сила е невъзможно изпълнението на задължителната национална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия през 2020 г., министърът на енергетиката уведомява Европейската комисия за коригиране на посочения дял.

(10) Министърът на енергетиката нотифицира актуализирания НПДЕВИ на Европейската комисия и изпраща уведомленията по ал. 8 и 9 при условията и по реда на наредбата по чл. 9, ал. 4 от Закона за енергетиката.

Чл. 12а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) (1) При отчитане постигането на задължителната национална цел по чл. 12, ал. 1 максималното количество на потребените биогорива и течни горива от биомаса, произведени от зърнени култури и други богати на скорбяла култури, захарни или маслодайни култури и от култури, отглеждани като основни култури главно за производство на енергия върху земеделска земя, не може да надвишава количеството енергия, съответстващо на 7 на сто от крайното потребление на енергия в транспорта.

(2) При отчитане постигането на задължителния дял на енергията от възобновяеми източници в транспорта максималното количество на потребените в транспорта биогорива, произведени от зърнени култури и други богати на скорбяла култури, захарни или маслодайни култури и от култури, отглеждани като основни култури главно за производство на енергия върху земеделска земя, не може да надвишава количеството енергия, съответстващо на 7 на сто от крайното потребление на енергия в транспорта.

(3) В количеството по ал. 2 не се включват потребените биогорива от ново поколение.

(4) В количеството по ал. 2 не се включват и потребените в транспорта биогорива, произведени от култури, отглеждани като основни култури главно за производство на енергия върху земеделска земя, различни от зърнени култури и други богати на скорбяла култури, захарни или маслодайни култури, при следните условия:

1. извършена е проверка за съответствието с критериите за устойчивост;

2. културите са отгледани върху земя, за която са налице доказателства, че не е била ползвана за селскостопански или други дейности през м. януари 2008 г. и която попада в една от следните категории:

а) земя със силно влошено качество, включително земя, ползвана за селскостопански цели, при условие че е осигурено постоянно нарастване на въглеродните запаси и значимо намаляване на ерозията;

б) силно замърсена земя, при условие че е осигурено постоянно снижаване на почвеното замърсяване;

3. при изчислението на емисиите на парникови газове за целите на изпълнение на изискванията на чл. 37, ал. 1, т. 4 е включена и премия от 29 gCO₂eq/MJ съгласно методиката по чл. 44, ал. 3.

(5) За биогоривата от ново поколение тип „А“ се определя национална цел от 0,05 процентни пункта енергийно съдържание от задължителния дял на енергията от възобновяеми източници във всички видове транспорт.

Чл. 13. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) (1) Министърът на енергетиката изготвя и представя на Европейската комисия на всеки две години до 31 декември 2021 г. доклад за изпълнението на НПДЕВИ.

(2) Докладът по ал. 1 обхваща период от две календарни години преди годината на изготвяне и съдържа информация за:

1. общото количество на произведената и потребената енергия от възобновяеми източници;

2. дела по сектори за електрическа енергия, за топлинна енергия и енергия за охлаждане и за енергия от възобновяеми източници в транспорта;

3. изпълнените и планираните мерки за насърчаване производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници, съобразени с националната цел за дела на енергията от възобновяеми източници до 2020 г.;

4. изпълнението, актуализирането и/или въвеждането на нови схеми за подпомагане и мерки, свързани с изпълнението на националните цели за дела на енергията от възобновяеми източници до 2020 г.;

5. разработването на схеми за подпомагане прилагането на технологии за производство на енергия от възобновяеми източници и биогорива, включително нови технологии, които дават допълнителни ползи за сметка на по-високи разходи;

6. действието на системата за издаване на гаранции за произход на енергията от възобновяеми източници и мерки за осигуряване на надеждност и защита на системата;

7. постигнатия напредък при провеждането на административните процедури от гледна точка на отстраняване на регулаторни и нерегулаторни пречки, свързани с реализацията на проекти за производство на енергия от възобновяеми източници;

8. мерките за осигуряване на преноса и разпределението на енергия от възобновяеми източници и за подобряване на нормативната уредба или правилата за поемането и разпределението на разходите;

9. напредъка по отношение на наличието и използването на биомаса за енергийни цели;

10. изменението на цените на стоките и земеползването в резултат на увеличаване потреблението на биомаса и други видове енергия от възобновяеми източници;

11. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) развитието и дела на биогоривата от ново поколение, включително оценката на приноса към устойчивостта на суровините за производството на биогорива, заменящи хранителните и фуражните култури, като се отчитат приоритетният ред на отпадъците съгласно чл. 6 от Закона за управление на отпадъците, възможностите за комбинирано използване на биомасата като суровина и енергиен източник, съобразени с регионалните и местните икономически и технически условия, поддържането на необходимия въглероден запас в почвата и качеството на почвата и екосистемите;

12. прогнозата за въздействието на производството на биогорива и течни горива от биомаса върху биоразнообразието, водните ресурси, качеството на водите и качеството на почвите;

13. прогнозата за нетното намаление на емисиите на парникови газове в резултат на използването на енергия от възобновяеми източници;

14. прогнозата за свръхпроизводството на енергия от възобновяеми източници в сравнение с индикативната крива, което може да бъде прехвърлено към други държави - членки на Европейския съюз, до 2020 г.;

15. прогнозата за потенциала за съвместни проекти за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници до 2020 г.;

16. прогнозата за потреблението на енергия от възобновяеми източници, което се предвижда да бъде задоволявано по начин, различен от вътрешно производство, до 2020 г.;

17. начина, по който е направена прогноза за дела на биоразградимите отпадъци от отпадъците, използвани за производство на енергия, както и предприетите мерки за подобряване и проверка на прогнозите.

18. (нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) количествата биогорива и течни горива от биомаса, произведени от зърнени култури и други богати на скорбяла култури, захарни и маслодайни култури, изразени в енергиен еквивалент (единици енергия), за всяка група суровини, които количества са отчетени за изпълнението на целите по чл. 12 и спазване на ограниченията по чл. 12а, ал. 1 и 2.

(3) Във всеки доклад по ал. 1 могат да бъдат коригирани данните от предходните доклади.

(4) Министърът на енергетиката може да направи искане данните по ал. 2, т. 14 - 16 да не бъдат оповестявани от Европейската комисия.

(5) Министърът на енергетиката публикува докладите по ал. 1 на интернет страницата на Министерството на енергетиката.

(6) Министърът на енергетиката представя докладите за изпълнението на НПДЕВИ на Европейската комисия и прави искането по ал. 4 при условията и по реда на наредбата по чл. 9, ал. 4 от Закона за енергетиката.

(7) Изчисляването на общия дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта, енергийното съдържание на горивата в транспорта, правилата за нормализиране при отчитане на електрическата енергия, произведена от водноелектрически и вятърни централи, и за отчитане на енергията от термопомпи се определя с наредба на министъра на енергетиката. При изчисляването на дела на енергията от възобновяеми източници се използват методиката и определенията, посочени в Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно статистиката за енергийния сектор (ОВ, L 304/1 от 14 ноември 2008 г.).

Раздел II

Статистически прехвърляния, съвместни проекти и съвместни схеми

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) (1) Статистически прехвърляния са прехвърляния между Република България и една или повече държави - членки на Европейския съюз, на количества енергия, произведена от възобновяеми източници на територия на държава - членка на Европейския съюз, въз основа на договори между държавите членки за една или повече години.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) Количествата енергия от възобновяеми източници, които се прехвърлят, се вземат предвид за изпълнението на целите по чл. 12 и чл. 12а, ал. 5 и спазване на ограниченията по чл. 12а, ал. 1 и 2, когато в резултат на прехвърлянето Република България придобива количество енергия, и не се вземат предвид, когато в резултат на прехвърлянето Република България предоставя количество енергия на друга държава - членка на Европейския съюз.

(3) Статистическите прехвърляния пораждат действие след нотифициране на Европейската комисия от Република България и другите участващи в прехвърлянето държави - членки на Европейския съюз.

Чл. 15. (1) Съвместни проекти са проекти на Република България и една или повече други държави - членки на Европейския съюз, свързани с производството на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, при изпълнението на които част или цялата произведена енергия на територията на държава - членка на Европейския съюз, от обект, въведен в

експлоатация след 25 юни 2009 г., или чрез увеличена мощност на инсталация, реконструирана след тази дата, се отчита за изпълнението на общата национална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в Република България.

(2) Съвместни проекти са също проекти на Република България и една или повече други държави - членки на Европейския съюз, и една или повече трети държави, свързани с производството на електрическа енергия от възобновяеми източници, при изпълнението на които част или цялата произведена електрическа енергия на територията на трета държава от обект, въведен в експлоатация след 25 юни 2009 г., или чрез увеличена мощност на инсталация, реконструирана след тази дата, се отчита за изпълнението на общата национална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в Република България, когато:

1. електрическата енергия се консумира в Европейския съюз;

2. количеството произведена и внесена електрическа енергия не е било обект на подпомагане от трета държава, освен в случаите на инвестиционна помощ за енергийния обект.

(3) Електрическата енергия се отчита като консумирана в Европейския съюз съгласно ал. 2, т. 1, когато са изпълнени следните условия:

1. всички оператори на преносни системи в държавата по произход, в държавата по местоназначение и ако е необходимо, във всяка транзитна трета държава надлежно са определили количество електрическа енергия, съответстващо на отчетената, което се използва за съответния им дял от междусистемния капацитет;

2. оператор на преносна система на Европейския съюз надлежно е регистрирал количество електрическа енергия, съответстващо на отчетената, по отношение на даден междусистемен електропровод, и

3. определеният капацитет и производството на електрическа енергия от възобновяеми източници се отнасят за инсталацията и периода по ал. 2.

(4) Министърът на енергетиката може да поиска от Европейската комисия да отчете електрическата енергия от възобновяеми източници, произведена и консумирана в трета държава, във връзка с изграждането на междусистемна връзка между Република България и трета държава с продължителен период на изпълнение, ако са изпълнени следните условия:

1. изграждането на междусистемната връзка е започнало до 31 декември 2016 г.;

2. междусистемната връзка не може да бъде въведена в експлоатация до 31 декември 2020 г., но може да бъде въведена в експлоатация до 31 декември 2022 г.;

3. след въвеждането ѝ в експлоатация междусистемната връзка ще се използва за внос на електрическа енергия от възобновяеми източници в Европейския съюз в съответствие с ал. 2 и 3;

4. искането се отнася до съвместен проект по ал. 2 и ще използва междусистемната връзка след нейното въвеждане в експлоатация, както и до количество електрическа енергия, което не е по-голямо от количеството, което ще се внася в Европейския съюз след въвеждането в експлоатация на междусистемната връзка.

(5) Съвместните проекти по ал. 1 и 2 могат да бъдат за една или повече години, в тях могат да участват и частни оператори, а отчетането на енергията за изпълнението на общата национална цел на Република България е допустимо до 31 декември 2020 г., като съвместните проекти могат да продължат и след тази дата.

Чл. 16. (1) Република България и една или повече държави - членки на Европейския съюз, могат да се споразумеят за прилагането на съвместни схеми за подпомагане чрез обединяване или координиране на националните схеми за подпомагане.

(2) При прилагането на съвместни схеми за подпомагане определени количества енергия, произведена на територията на някоя от участващите държави - членки на

Европейския съюз, може да се разглежда като част от общата национална цел на друга участваща държава - членка на Европейския съюз, когато е изпълнено едно от следните условия:

1. извършено е статистическо прехвърляне от една държава - членка на Европейския съюз, към друга в съответствие с чл. 14;

2. определено е правило за разпределението на количествата енергия от възобновяеми източници между участващите държави - членки на Европейския съюз.

(3) Министърът на енергетиката уведомява Европейската комисия и участващите държави за договорите по чл. 14, за проектите по чл. 15 и за съвместните схеми при условията и по реда на наредбата по чл. 9, ал. 4 от Закона за енергетиката.

Глава четвърта **ПРОИЗВОДСТВО НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ** **ИЗТОЧНИЦИ**

Раздел I **Общи разпоредби**

Чл. 17. Насърчаването на производството на енергия от възобновяеми източници се извършва чрез:

1. разработване на схеми за подпомагане производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници, газ от възобновяеми източници, биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта и на течни горива от биомаса;

2. разработване на схеми за подпомагане производството и потреблението на енергия от биомаса, в случаите когато се използват технологии с висока степен на опазване на околната среда и се произвежда енергия по високоефективен способ;

3. разработване на съвместни схеми за подпомагане с другите държави - членки на Европейския съюз, за подпомагане производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници;

4. финансиране на дейности и проекти за производство на енергия от възобновяеми източници, както и за използване на енергия от възобновяеми източници при крайното потребление на енергия от фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“ и от други финансови институции;

5. договори с гарантиран резултат съгласно Закона за енергийната ефективност, свързани с използване на енергията от възобновяеми източници.

6. разработване на схеми за подпомагане производството и потреблението на електрическа енергия от произвеждащи потребители и общности за възобновяема енергия, както и за осъществяване на нетно отчитане и виртуално нетно отчитане на произведената и потребената електрическа енергия от тях.“

Чл. 18. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм. и доп., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; доп., бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.; изм., бр. 100 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г., в сила от 01.07.2019 г.; изм., бр. 9 от 2021 г., в сила от 02.02.2021 г.) (1) Производството на електрическа енергия от възобновяеми източници, включително на електрическа енергия от комбинирано производство на топлинна и/или енергия за охлаждане и електрическа енергия от възобновяеми източници, се насърчава чрез:

1. предоставяне на гарантиран достъп на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, до преносната и разпределителните електрически мрежи при спазване на критериите за сигурност, определени с правилата по чл. 83, ал. 1, т. 4 и 5 от Закона за енергетиката;

2. (нова - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) приоритетно оставяне в работа от оператора на преносната или разпределителната мрежа на електропроизводствените мощности на енергийните обекти по чл. 24, т. 3 с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса, от чието общо тегло животинският тор е не по-малко от 50 на сто, и с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса от растителни отпадъци от собствено земеделско производство, при спазване на баланса между производството и потреблението при излишък, след изчерпване на заявките за балансиране надолу и без ограничение на работните часове през годината на съответната централа;

3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) гарантиране на преноса и разпределението на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, при спазване на критериите за сигурност по т. 1;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) осигуряване изграждането на необходимата инфраструктура и електроенергийни мощности за регулиране на електроенергийната система;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) предоставяне на приоритет при диспечирание на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, при спазване на критериите за сигурност по т. 1;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; изм. и доп., бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г., в сила от 01.07.2019 г.; изм., бр. 9 от 2021 г., в сила от 02.02.2021 г.) изкупуване на електрическата енергия от възобновяеми източници, произведена от обекти с обща инсталирана мощност, по-малка от 500 kW, за определен в този закон срок;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) определяне на преференциална цена за изкупуване на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, включително и електрическата енергия, произведена от биомаса, чрез технологии за пряко изгаряне, с изключение на енергията, произведена от водноелектрически централи с обща инсталирана мощност над 10 MW;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) определяне на преференциални цени за изкупуване на електрическа енергия, произведена от биомаса, в случаите когато се използват технологии за термична газификация; цената не може да бъде по-ниска от 30 на сто над преференциалната цена, определена за електрическата енергия, произведена от биомаса от отпадна дървесина и други, чрез технологии за пряко изгаряне с комбиниран цикъл.

9. финансово подпомагане на проекти за производство на енергия от възобновяеми източници, стопанисвани от произвеждащи потребители или общности за възобновяема енергия;

10. прилагане на административни и финансови облекчения за подпомагане на дейността на произвеждащи потребители и общности за възобновяема енергия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Насърченията по ал. 1, т. 6, 7 и 8, редът за присъединяване по раздел II, както и чл. 31 и 32 не се прилагат за енергийните обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, които се заявяват за присъединяване след датата на доклада на министъра на енергетиката по чл. 13, ал. 1, в който е отчетено, че общата национална цел по чл. 12, ал. 1 е постигната.

(3) Производството на топлинна енергия и на енергия за охлаждане от възобновяеми източници се насърчава чрез:

1. подпомагане и реализиране на проекти за изграждане на топлопреносни мрежи в населени места, отговарящи на изискванията за обособена територия по чл. 43, ал. 7 от Закона за енергетиката, когато е доказана икономическа целесъобразност за потребление на топлинна енергия от възобновяеми източници, за производството на която е представен идеен инвестиционен проект;

2. подпомагане и реализиране на проекти за изграждане на малки децентрализирани системи за топлинна енергия и/или енергия за охлаждане;

3. присъединяване на обекти за производство на топлинна енергия от възобновяеми източници към топлопреносната мрежа и изкупуване от топлопреносното предприятие на произведената от друг производител топлинна енергия, при условията на Закона за енергетиката и на наредбата по чл. 125, ал. 3 от Закона за енергетиката, когато това е технически възможно и икономически целесъобразно.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Производството на газ от възобновяеми източници се насърчава чрез:

1. предоставяне на гарантиран достъп до преносната и разпределителните мрежи при спазване на критериите за сигурност, предложени от операторите на газопреносната и газоразпределителните системи и одобрени от КЕБВ;

2. гарантиране на преноса и разпределението на газ, произведен от възобновяеми източници, при спазване на критериите за сигурност по т. 1;

3. недопускане на дискриминация по отношение на газ от възобновяеми източници при определянето на такси за пренос и разпределение по преносна или разпределителна мрежа;

4. публикуване от операторите на газопреносната и газоразпределителните мрежи на тарифите за присъединяване на обекти за производство на газ от възобновяеми източници;

5. задължително изкупуване на газ от възобновяеми източници със сертификат за качество и налягане, съгласно договор с обществения доставчик и/или крайните снабдителни по преференциални цени, определени от КЕБВ.

(5) Реализацията на инвестиционни намерения по ал. 3 се подпомага финансово, когато с проекта се постига значително намаление на потреблението на енергия, приложими са разпоредбите на Закона за техническите изисквания към продуктите и при самоучастие на общината и/или заинтересованото лице. При определянето на ефективността на преобразуване и на съотношението на произведената енергия към първичната енергия на системите и оборудването се използват процедури на общността, а при липсата на такива - международни процедури.

(6) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; доп., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Разпоредбата на ал. 2 не се прилага за енергийни обекти по чл. 24, т. 1 и 3.

(7) (Нова - ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.; изм., бр. 100 от 2015 г.) Насърчението по ал. 1, т. 2 за енергийните обекти по чл. 24, т. 3 с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса, от чието общо тегло животинският тор е не по-малко от 60 на сто, се прилага само ако производителят на електрическа енергия от възобновяеми източници докаже, че е регистрирал животновъден обект по смисъла на Закона за ветеринарномедицинската дейност най-малко три години преди датата на подаване на заявлението за присъединяване и за всеки kW инсталирана мощност за производство на електрическа енергия от животински тор притежава необходимия брой регистрирани животни и птици, като приравнението към 1 kW инсталирана мощност е, както следва:

1. говеда, биволи - 1 брой;

2. телета и юници за угояване - 1 брой;

3. телета до 6 месеца - 1,5 броя;

4. свине - 5 броя;

5. овце - 10 броя;

6. птици - 300 броя.

Чл. 19. (1) Инвестиционните намерения за изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от възобновяеми източници се предхождат от оценка за

наличния и прогнозния потенциал на ресурса на съответния вид енергия от възобновяем източник, който се предвижда да бъде използван в процеса на производство на енергия в бъдещия енергиен обект.

(2) Разпоредбата на ал. 1 не се прилага за:

1. изграждане и въвеждане в експлоатация на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност до 30 kW включително върху покривни и фасадни конструкции на сгради и върху недвижими имоти към тях в границите на урбанизирани територии;

2. изграждане и въвеждане в експлоатация на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на сгради за производствени и складови дейности и върху недвижими имоти към такива сгради в производствени зони с обща инсталирана мощност до 1 MW включително;

3. изграждане и въвеждане в експлоатация на енергийни обекти или монтиране и въвеждане в експлоатация на инсталации за производство на топлинна енергия и/или енергия за охлаждане от възобновяеми източници.

(3) Условието и редът за извършване на оценката по ал. 1, както и изискванията към лицата, извършващи оценката, се определят с наредба, издадена съвместно от министъра на енергетиката, министъра на околната среда и водите и министъра на земеделието, храните и горите.

Чл. 20. (1) (В сила от 01.01.2012 г. за сгради за обществено обслужване, а за останалите сгради - от 31.12.2014 г.) При изграждане на нови или при реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство на съществуващи сгради се въвеждат в експлоатация инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници, когато това е технически възможно и икономически целесъобразно.

(2) (В сила от 01.01.2012 г. за сгради за обществено обслужване, а за останалите сгради - от 31.12.2014 г.) В случаите по ал. 1 най-малко 15 на сто от общото количество топлинна енергия и енергия за охлаждане, необходима на сградата, трябва да бъде произведена от възобновяеми източници чрез въвеждане на:

1. централизирано отопление, използващо биомаса или геотермална енергия;

2. индивидуални съоръжения за изгаряне на биомаса с ефективност на преобразуването най-малко 85 на сто при жилищни и търговски сгради и 70 на сто при промишлени сгради;

2а. изграждане и въвеждане в експлоатация на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, които не се присъединяват към електропреносната или електроразпределителната мрежа;

3. слънчеви топлинни инсталации;

4. термопомпи и повърхностни геотермални системи.

(3) (В сила от 01.01.2012 г. за сгради за обществено обслужване, а за останалите сгради - от 31.12.2014 г.) При изготвянето на инвестиционни проекти за нови сгради или за реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство на съществуващи сгради в част „Енергийна ефективност“ и при обследването за енергийна ефективност на съществуващи сгради задължително се анализират възможностите за използване на енергия от възобновяеми източници за доказване на техническата възможност и икономическата целесъобразност по ал. 1. Анализът на възможностите за използване на енергия от възобновяеми източници е част от оценката на показателите за годишен разход на енергия в сградата.

(4) При реализиране на проекти за модернизация на производствените процеси в малки и средни предприятия мерките за енергийна ефективност се комбинират с въвеждане в експлоатация на инсталации за производство на топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници за задоволяване на технологични нужди на предприятието.

(5) Алинеи 1 - 4 не се прилагат за сгради на въоръжените сили, когато прилагането на тези изисквания противоречи на предназначението на сградите.

Чл. 20а. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 01.04.2013 г.; отм., бр. 33 от 2014 г.)

Чл. 20б. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 01.04.2013 г.; отм., бр. 33 от 2014 г.)

Чл. 20в. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 01.04.2013 г.; отм., бр. 33 от 2014 г.)

Чл. 20г. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 01.04.2013 г.; отм., бр. 33 от 2014 г.)

Чл. 20д. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 01.04.2013 г.; отм., бр. 33 от 2014 г.)

Чл. 20е. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 01.04.2013 г.; отм., бр. 33 от 2014 г.)

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 68 от 2013 г., в сила от 02.08.2013 г.) (1) (В сила от 31.12.2012 г.; изм., бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) Дейностите по монтиране и поддръжка на съоръжения за биомаса, слънчеви фотоволтаични преобразуватели, слънчеви топлинни инсталации, термopомпи и повърхностни геотермални системи се извършват от лица, притежаващи необходимата професионална квалификация за това.

(2) (В сила от 31.12.2012 г.) Придобиването на квалификация за извършване на дейностите по ал. 1 се извършва при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

(3) (В сила от 31.12.2012 г.) Институциите, които имат право да осъществяват обучение за придобиване на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение, са длъжни да представят ежегодно в АУЕР списък на лицата, придобили квалификация за извършване на дейностите по ал. 1.

(4) (В сила от 31.12.2012 г.) Признаването на професионални квалификации, придобити в други държави - членки на Европейския съюз, и в трети държави, за извършване на дейностите по ал. 1 се извършва при условията и по реда на Закона за признаване на професионални квалификации за осигуряване на достъп и упражняване на регулирани професии в Република България.

(5) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 68 от 2013 г., в сила от 02.08.2013 г.) Държавните образователни изисквания за придобиване на квалификация по професия „Техник на енергийни съоръжения и инсталации“ или „Монтьор на енергийни съоръжения и инсталации“, специалност „Възобновяеми енергийни източници“, включваща дейностите по ал. 1, както и сроковете на валидност на документите, удостоверяващи наличието на съответния вид квалификация, се определят с наредба на министъра на образованието и науката.

Раздел Ia

“Общност за възобновяема енергия”

Чл. 21а (1) **[Вариант 100%]** Членове на общността за възобновяема енергия могат да бъдат физически лица, микропредприятия, малки и средни предприятия или общини, намиращи се в близост до енергиен обект за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници, притежаван от общността, в това число и проекти за такива енергийни обекти в процес на разработка.

[Вариант 51%: Повече от половината от членовете или дяловете с право на глас в общността за възобновяема енергия следва да бъдат физически лица, микропредприятия, малки и средни предприятия или общини...]

(2) Близост по смисъла на ал. 1 е налице, когато членът на общността притежава обект за потребление или съхранение на енергия, **[Вариант А:** в рамките на една и съща административна област до проекта за производство на енергия от възобновяеми източници на общността за възобновяема енергия или свързан с директен електропровод, по смисъла на чл. 119 от ЗЕ с енергийния обект на общността.]

[Вариант Б: ...свързан към една и съща подстанция 110/СрН или трансформаторен пост средно напрежение (СрН) или извод за средно напрежение (СрН) в населеното място с енергийния обект на общността или свързан с директен електропровод, по смисъла на чл. 119 от ЗЕ с енергийния обект на общността.]

(3) Притежание по смисъла на ал. 1 е налице при наличие у члена на общността на вещни права върху обект за потребление или съхранение на енергия, както и при стопанисване по силата на наемно, съответно лизингово или концесионно правоотношение.

(4) Общността за възобновяема енергия извършва поне една от следните дейности:

1. произвежда, потребява, съхранява и/или продава енергия от възобновяеми източници притежавани или разработвани от общността; и/или
2. споделя и разпределя в рамките на общността енергия, произведена от проекти, притежавани от общността за възобновяема енергия в случаите, когато общността е лицензиран оператор на затворена разпределителна система.

(5) Основните цели на общността за възобновяема енергия са да осигурява екологични, икономически и/или социални ползи на своите членове или на районите, в които оперира.

(6) Социалните и икономическите ползи могат да бъдат свързани с преодоляване на енергийната бедност, намаляване на цените на енергията за крайните потребители, увеличаване на енергийна ефективност, насърчаване на устойчиво енергийно потребление, сигурност на енергийните доставки в района, насърчаване на устойчиво икономическо и социално развитие в района, развитие на устойчива инфраструктура, организиране на обучения и информационни кампании за жителите на районите и др.

(7) Екологичните ползи могат да бъдат включват постигане на регионални екологични цели, намаляване на замърсяването на въздуха в района, увеличаване делът на възобновяемата електроенергия в потреблението на членовете на общността, намаляване на загубите на електроенергия и др.

(8) Министерството на икономиката, Министерството на енергетиката и Министерството на околната среда и водите могат съвместно или самостоятелно да издават насоки и разяснения относно възможния предмет, форми и приложение на социалните, икономически и екологични цели на общностите за възобновяема енергия, които не трябва да противоречат на приложимото законодателство

(9) В случай, че общността за възобновяема енергия предвижда разпределение на печалба или дивиденди в полза на своите членове, тази цел е второстепенна спрямо основните цели по предходните две алинеи и печалба или дивиденди се разпределят след като са обезпечени основните цели. Наличието на тези обстоятелства се описва и обосновава в решението на органа на общността, който има право да определи разпределение на печалби. При всички положения, разпределението на печалбата не може да надвиши 6% възвръщаемост на инвестицията на годишна база.

(10) Не могат да бъдат членове на общност за възобновяема енергия малки и средни предприятия, за които приходите от търговска дейност от енергийния сектор надхвърлят половината от общите приходи от стопанска дейност за предходната финансовата година.

(11) Малки и средни предприятия, чиито приходи от търговска дейност от енергийния сектор надхвърлят една трета от общите приходи от стопанска дейност за предходната финансовата година, нямат право на глас, пряко или непряко, в органите или общите събрание на членовете на общността.

(12) Общността за възобновяема енергия трябва да бъде отворена за присъединяване на нови членове въз основа на прозрачни и недискриминационни правила, посочени в договора за учредяването ѝ, съответно в устава.

[Вариант А: (13) Членове на общността за възобновяема енергия не могат да бъдат частни предприятия, чиято основна търговска или професионална дейност е участието им в общности за възобновяема енергия. Този въпрос се преценява от КЕВР за всеки конкретен случай на база всички налични обстоятелства и факти. Когато поне 50% от оборота на едно предприятие за една финансова година произхожда от дейности, пряко или непряко свързани с дейностите на общности за възобновяема енергия, се счита винаги, че това представлява основната му търговска и професионална дейност.

[Вариант Б и В само: (13) Членовете на енергийната общност не могат да бъдат задължавани да заплащат мрежови услуги за достъп високо напрежение (ВН) и пренос високо напрежение (ВН) за произведената от енергийната общност електроенергия.]

(14) Членове на общността за възобновяема енергия не могат да бъдат частни предприятия с основен предмет на дейност в енергийния сектор; големи предприятия, по смисъла на Закона за счетоводството.

(15) Членове на общност за възобновяема енергия не могат да бъдат и лица, които са контролирани, по смисъла на § 1в. от Търговския закон, от лица, които не отговарят на критериите за членство в настоящия член.

Чл. 216 (1) Общността за възобновяема енергия може да се организира, по избор на членовете ѝ, под формата търговско дружество, на кооперация, сдружение с нестопанска цел или гражданско дружество по Закона за задълженията и договорите, при спазване на изискванията настоящия закон.

(2) Отношенията между членовете на общността за възобновяема енергия се регулират от устав или договор, според избраната организационна форма, и съдържа задължително следното:

1. основните цели, свързани с развитието и използването на проектите за възобновяема енергия, свързани с екологичните, икономическите и/или социалните ползи на членове и/или района;
2. условията относно развитието на проекти и производството, потребяването, съхранението, продажбата и/или споделянето в рамките на общността за възобновяема енергия, съобразно предмета на дейност на общността, и правата и задълженията на членовете на общността в тази връзка;
3. условията за набиране и разходване на средствата относно екологичните, икономическите и/или социалните дейности и цели на общността;
4. условията и реда за защита правата на членовете на общността като потребители на енергия;
5. видовете фондове, условията за разпределяне на дивиденди и начина за определяне на техния размер.

Чл. 21в (1) Всеки член на общността за възобновяема енергия има право да напусне общността за възобновяема енергия, съгласно правилата на напускане, приложими за съответната правноорганизационна форма, под която е учредена общността за възобновяема енергия, и условията, предвидени в учредителния акт. Учредителният акт не може да съдържа необосновани пречки и затруднения за членовете, които желаят да напуснат общността, като такси или цени за напускане, ограничаване на правата на напускащия член като потребител на енергия и др.

(2) Наред с правата за съответната организационна форма, членът на общността за възобновяема енергия има право:

1. да участва и да се ползва от нейната дейност и имуществото ѝ;
2. да участва и гласува в общото събрание на общността за възобновяема енергия лично или чрез упълномощено от него лице, освен в случаите, в които настоящият закон изключва правото на глас на даден член;
3. да участва с един глас в общото събрание, независимо от дяловото му участие;
4. да иска информация от нейните органи за изпълнението на приети решения и да иска сведения по въпроси, които засягат интересите му, както и интересите на общността;
5. да иска отменяне на решенията на органите на общността, които противоречат на закона, договора или уставът на общността или предмета на дейност и целите на общността;
6. на обезщетение за вреди, ако законните му права и интереси са увредени от действия, бездействия и/или решения на органите на общността;
7. да получава дивиденди, ако това е предвидено за съответната организационна форма на общността и учредителния ѝ акт;

(4) Прехвърлянето или наследяването на членските права и задължения и дялове в общността следва гарантира спазване на изискването за контрол в чл. 21а, ал. 1.

(5) Всяка общност за възобновяема енергия следва да разработва поне един проект за производство на енергия от възобновяеми източници и/или да притежава поне един енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници.

(6) Общността за възобновяема енергия може да снабдява своите членове от обектите за производство на електрическа енергия чрез директни електропроводи или чрез мрежа от директни електропроводи и електрически инсталации, както и да бъде оператор на затворена електроразпределителна мрежа по смисъла на Закона за енергетиката и да извършва разпределение на енергия с цел снабдяване на своите членове, независимо дали са битови или небитови потребители. Разходите за развитието и управлението на затворената електроразпределителна мрежа се разпределят в рамките на общността между членовете на общността пропорционално на съответното използване на мрежата.

Чл. 21г (1) Общността за възобновяема енергия създава фонд „Резервен“ и фондове за набиране и разходване на средства, свързани с основните цели на общността.

(2) Фонд „Резервен“ не може да бъде по-малък от [10%] от дяловия капитал на общността.

(3) Общността може да вземе решение да създаде фонд „Инвестиции“ и да определи неговия размер. Общността може да прави инвестиции само доколкото това отговоря на основните цели на общността.

(4) Общността не може да разпределя печалба и да изплаща дивиденди, доколкото това е предвидено в учредителния акт, преди да попълни целевите средства във фондовете за основните

Чл. 21д (1) Всяка учредена общност за възобновяема енергия се регистрира в КЕВР.

(2) Заявлението за регистрация се подава по утвърден от КЕВР образец и към него се представя заверено копие от съответния договор или устав и доказателства за притежаваните енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници или планирани за изграждане от общността проекти за производство на енергия от възобновяеми източници.

(3) КЕВР регистрира общността за възобновяема енергия в рамките на един месец от подадено редовно заявление, след преценка относно спазване на всички законови изисквания относно общността за възобновяема енергия. За направената регистрация се издава удостоверение.

(4) Общността за възобновяема енергия трябва да представи пред КЕВР всяко изменение на съответния устав или договора з или да заяви всяко друго обстоятелство, което е било заявено при първоначалната регистрация.

(5) КЕВР може да прекрати регистрацията на общността за възобновяема енергия по всяко време с едномесечно предизвестие, ако тя нарушава или е престанала да отговоря на изискванията на закона.

(6) КЕВР поддържа актуален публичен списък с регистрираните общности за възобновяема енергия.

(7) Общността за възобновяема енергия може да получи лицензия за производство на електрическа енергия, когато такава се изисква относно притежаваните от общността енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, съгласно Закона за енергетиката. Когато произведената електрическа енергия от енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, се използват изцяло за снабдяване с електрическа енергия на членовете на общността чрез директни електропроводи или чрез затворена мрежа на общността без внасяне на енергия в електропреносната или електроразпределителната мрежи, лицензия за производство не се изисква.

(8) Лицензия за разпределение на електрическа енергия в затворена електроразпределителна мрежа, когато такава се изисква, се издава на регистрирана от КЕВР общност за възобновяема енергия, по реда на чл. 60 от Закона за енергетиката.

(9) Общност за възобновяема енергия може да притежава едновременно лицензии за производство на електрическа енергия от един или няколко енергийни обекта за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници и лицензия за разпределение на електрическа енергия в затворена електроразпределителна мрежа.

(10) Не се изисква лицензия за опериране на съоръжение за съхранение на енергия за общността, както и допълнителни такси, данъци или акцизи, включително такси за мрежата за съхраняване на електрическа енергия, ако повече от половината от капацитета на съоръженията се използват за за съхранение и споделяне на енергия в рамките на общността, произведена от енергийните обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници на общността.

Чл. 21е (1) След регистрацията пред КЕВР, общността за възобновяема енергия може да участва като пряк член на свободния пазар на електрическа енергия.

(2) Общността за възобновяема енергия може да бъде присъединена към и да има достъп до съответната електропреносна или електроразпределителна мрежа със самостоятелна партида, различна от тази на членовете си.

(3) Достъпът на общността като самостоятелен ползвател на съответната мрежа не лишава членовете ѝ от възможността да имат самостоятелни партиди и достъп до съответните мрежи като потребители на електрическа енергия.

(4) Всеки член на общността за възобновяема енергия има право да избира и сменя свободно доставчика си на електрическа енергия, съгласно общите правила, предвидени в Закона за енергетиката, без да загуби членствените си права в общността.

(5) Общността за възобновяема енергия има право да се снабдява с електрическа енергия, както и да внася произведена електрическа енергия в съответната електроразпределителна или електропреносна мрежа.

(6) Средствата за търговско измерване между мрежовия оператор и общността следва да могат да отчитат и регистрират обменената енергия в две посоки на интервали от поне 15 минути.

(7) Общността заплаща следните такси за достъпа до и ползването на съответната електропреносна или електроразпределителна мрежа:

1. Цени за достъп и пренос като клиент, съгласно утвърдените от КЕВР цени, за количествата електрическата енергия, които са доставени на общността през съответната мрежа;
2. Цена за достъп до съответната мрежа като производител, съгласно утвърдени от КЕВР цени, за количествата електрическа енергия, които са внесени от общността в съответната мрежа.

(8) Общността не дължи заплащане за мрежови услуги към мрежовия оператор, когато за даден месец съответните услуги не са използвани.

(9) Общността за възобновяема енергия може свободно да договори с търговци на електрическа енергия и/или координатори на балансираща група отчитането и нетирането на доставените и получените между тях доставки на електрическа енергия.

(10) Общността и членовете на общността могат да договорят помежду си, както и с един или няколко търговци на електрическа енергия и/или координатори на балансираща група нетно отчитане или виртуално нетно отчитане на произведената от общността и доставената до общността и/или отделните нейни членове електрическа енергия.

(11) При нетно отчитане или виртуално нетно отчитане, страните нямат право да уговорят различна цена за единица базова енергия, доставена в двете посоки, за един и същи уговорен период на отчитане.

(12) Търговците на електрическа енергия и координатори на балансиращи групи нямат право да предлагат или налагат цени за закупуваната или продавана електрическа енергия на общности за възобновяема енергия или техните членове, както и допълнителни цени за услуги и доставки, които не отразяват пазарната цена за доставяната и получавана енергия в двете посоки към момента на уговореното отчитане. При установяване на злоупотреби и недобросъвестни практики, КЕВР може да нареди заплащане на компенсация от страна на търговеца или координатора на балансираща група на увредения клиент и/или на общността."

Раздел II

Присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници

Чл. 22. (1) (В сила от 01.01.2012 г.) Операторите на разпределителни електрически мрежи ежегодно до 28 февруари представят на оператора на преносната електрическа мрежа предвижданията за едногодишен период електрически мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване към разпределителните мрежи на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, по райони на присъединяване и нива на напрежение.

(2) (В сила от 01.01.2012 г.) Операторът на преносната електрическа мрежа на базата на 10-годишния план за развитие на преносната мрежа и предложенията по ал. 1 ежегодно до 30 април предоставя на КЕВР и на министъра на енергетиката предвижданията за едногодишен период електрически мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване към преносната и разпределителните електрически мрежи на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, по райони на присъединяване и нива на напрежение.

(3) (В сила от 01.01.2012 г.) Предвижданията по ал. 1 и 2 се разработват въз основа на целите в НПДЕВИ и данни за:

1. сключените предварителни договори;
2. отчетеното и прогнозното потребление на електрическа енергия;
3. преносните възможности на мрежите;
4. възможностите за балансиране на мощностите в електроенергийната система.

(4) (В сила от 01.01.2012 г.) Министърът на енергетиката в едномесечен срок от получаване на предложенията по ал. 2 изпраща на КЕВР становище за съответствието им с НПДЕВИ.

(5) (В сила от 01.01.2012 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране одобрява ежегодно до 30 юни и публикува на интернет страницата на комисията предвижданията за едногодишен период, считано от 1 юли, електрически мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване към преносната и разпределителните електрически мрежи на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, по райони на присъединяване и нива на напрежение.

(6) Условиата и редът за изготвяне на предвижданията по ал. 1 и 2 се уреждат с наредбата по чл. 60 от Закона за енергетиката.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.) (1) (В сила от 01.07.2012 г.) Лицата, които желаят да изградят енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници или да извършат разширение на съществуваща електрическа централа или да увеличат инсталираната електрическа мощност на централа за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, подават до оператора на съответната електрическа мрежа заявления за присъединяване в посочени от тях райони, одобрени по чл. 22, ал. 5.

(2) (В сила от 01.07.2012 г.) Заявления по ал. 1 се подават след одобряване на електрическите мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване, до приключване на едногодишния период по чл. 22, ал. 5.

(3) (В сила от 01.07.2012 г.) Операторът на съответната електрическа мрежа разглежда заявленията по реда на постъпването им и с мотивирано становище се произнася по допустимостта на всяко заявление в срок 14 дни от постъпването му.

(4) (В сила от 01.07.2012 г.) Операторът на съответната електрическа мрежа изпраща на заявителя становището по ал. 3 и го публикува на интернет страницата си.

(5) (В сила от 01.07.2012 г.) При становище по ал. 3, с което заявлението е определено като допустимо, операторът на съответната електрическа мрежа извършва проучване и издава становище за условията и начина за присъединяване.

(6) (В сила от 01.07.2012 г.) След изчерпване на одобрените електрически мощности за съответния район операторът на електрическа мрежа връща подадените и неразгледаните заявления, което се смята за мотивиран отказ за присъединяване съгласно чл. 117, ал. 4 от Закона за енергетиката.

(7) (В сила от 01.07.2012 г.) Операторите на преносната и на разпределителните електрически мрежи изпращат в КЕВР и публикуват на своите интернет страници:

1. становищата по ал. 3 и 5;
2. информация за върнатите заявления по ал. 6;
3. информация, когато одобрените електрически мощности за съответния район бъдат изчерпани.

(8) (В сила от 01.07.2012 г.; отм., бр. 21 от 2021 г.).

(9) (В сила от 01.07.2012 г.; отм., бр. 21 от 2021 г.).

(10) (В сила от 01.07.2012 г.; отм., бр. 21 от 2021 г.).

(11) (В сила от 01.07.2012 г.) В случай че искането за изготвяне на предварителен договор за присъединяване не бъде подадено пред съответния оператор на електрическа мрежа в срок до 6 месеца от получаване на становището по ал. 5, то се смята за невалидно.

(12) (В сила от 01.07.2012 г.; отм., бр. 21 от 2021 г.).

(13) Условията и редът за провеждане на процедурите по ал. 1 - 12, включително критериите за допустимост и за осъществяване на контрол от КЕВР, се уреждат с наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката.

Чл. 24. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Разпоредбата на чл. 23 не се прилага за енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници:

1. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) с обща инсталирана мощност до 30 kW включително, които се предвижда да бъдат изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии;

2. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) с обща инсталирана мощност до 200 kW включително, които се предвижда да бъдат изградени върху покривни и фасадни конструкции на сгради за производствени и складови дейности присъединени към електропреносната или електроразпределителната мрежа в урбанизирани територии;

3. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; изм., бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.) с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса, които се предвижда да бъдат изградени в урбанизирани територии, селскостопански обекти или производствени зони и които са с инсталирана електрическа мощност до:

а) 1,5 MW и използват биомаса, от чието общо тегло животинският тор е не по-малко от 60 на сто, при спазване изискванията на чл. 18, ал. 7 и за които инсталираната мощност се доказва съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката;

б) 500 kW и използват биомаса от растителни отпадъци от собствено земеделско производство.

4. (нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) с инсталирана електрическа мощност до 1.5 MW включително, за производство на енергия от водноелектрически централи.

5. за изцяло собствено потребление, независимо от общата инсталирана мощност;

6. за произвеждащи потребители.“

Чл. 25. (1) Разпоредбата на чл. 23 не се прилага за енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, когато при подаване на искане за присъединяване производителят на електрическа енергия от възобновяеми източници декларира, че няма да ползва преференциите по чл. 31 и 32.

(2) Мощностите за присъединяване по ал. 1 не се включват в предвижданите електрически мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване по чл. 22, ал. 1 и 2.

Чл. 25а. (Нов - ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 07.06.2022 г.) (1) **Красен клиент може да изгради** Когато произвеждащ потребител изгражда съоръжения и инсталации за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, енергията от които ще се използва само за собствено потребление, и общата инсталирана мощност на съоръженията и инсталациите може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност, но не повече от 5 MW, **произвеждащият потребител подава уведомление до**

оператора на електропреносната мрежа или до съответния оператор на електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа.

(2) В случаите по ал. 1 крайният клиент подава уведомление до оператора на електропреносната мрежа или до съответния оператор на електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа.

(3) В 14-дневен срок от получаване на уведомлението по ал. 2 операторът на електропреносната или на съответната електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа предоставя допълнително споразумение към договора за достъп и пренос на произвеждащия потребител, в което се посочват техническите изисквания към схемата на свързване на енергийния обект към електрическата уредба на произвеждащия потребител и се регламентират правата и задълженията на страните с цел гарантиране сигурността на електроенергийната система с оглед недопускане постъпване на електрическа енергия и смущения в мрежата.

(4) Допълнителното споразумение по ал. 3 се сключва преди издаване на разрешение за строеж на енергийния обект, като в този случай становище за присъединяване не се издава.

(5) Произвеждащ потребител може да внася произведената електрическа енергия по ал. 1 в съответната мрежа само след изпълнение на изискванията на процедурата по присъединяване като производител съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката при съобразяване на условията съгласно Раздел Іб от настоящия закон.

„(6) Краен клиент може да изгради съоръжения и инсталации за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, които захранват негови обекти чрез директен електропровод, без прилагане на ограниченията в настоящия член, по реда на чл. 119 от Закона за енергетиката.

(7) Краен клиент може да изгради и използва съоръжения и инсталации за съхранение на електрическа енергия, когато съхранената енергия се използва във връзка с дейностите на крайния клиент по настоящия чл. 25а или като произвеждащ потребител без необходимост от лицензия за съхранение на електрическа енергия както и без да дължи допълнителни такси, данъци или акцизи, включително такси за мрежата за съхраняване на електрическа енергия в рамките на използваните от тях имоти.“

Чл. 25б. (1) Операторът на електропреносната или на разпределителната електрическа мрежа се задължава да присъедини енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници на произвеждащ потребител към електрическата мрежа **[Вариант А:** до изчерпване потреблението на електрическа енергия в съответното землище на населено място, а в случаите на градове с районно деление и градовете с население над 50 хил. души – до изчерпване на потреблението на електрическа енергия за съответния район на присъединяване.]

[Вариант Б: ...до изчерпване на трансформаторния капацитет на подстанциите 110/СрН и трансформаторните постове средно напрежение (СрН) на населеното място или до изчерпване на максималния товар на захранващите звена средно напрежение (СрН) от електрическата мрежа в жилищните райони (трафопост, извод, подстанция).]

[Вариант В: до изчерпване на преносния и трансформаторния капацитет в съответния район за присъединяване. – *Бележка: В момента е така de lege lata, или за сравнение, това е сегашното положение.*]

(2) След изчерпване на свободния капацитет по ал. 1, присъединяването на енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници на произвеждащ потребител се извършва по общия ред на чл. 22, 23 и 24 от този закон.

(3) Когато операторът на електропреносната или на разпределителната електрическа мрежа установи някое от обстоятелствата, даващи основание за отказа за присъединяване на проект за производство на енергия от възобновяеми източници на произвеждащия потребител, съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закон за енергетиката, съответният оператор е длъжен да потвърди писмено необходимите мерки за тяхното отстраняване и да предприеме необходимите действия по разширяване, реконструкция или модернизация на съответната мрежа и да потвърди срок за присъединяване на обекта на произвеждащия потребител в срок, не по-дълъг от една година след заявения срок. В този случай, сроковете по разрешението за строеж на обекта на произвеждащия потребител, когато такъв е необходимо, се удължават със съответния срок за изпълнение на мерките за присъединяване от съответния оператор.

[Вариант Б и В само: (4) Произвеждащите потребители по ал. 1 не могат да бъдат задължавани да заплащат мрежови услуги за достъп високо напрежение (ВН) и пренос високо напрежение (ВН) за произведената от тях електроенергия.]”

Чл. 26. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) (1) В случаите по чл. 18, ал. 2, чл. 24 и 25 се подават искания за проучване на условията и начина на присъединяване **или уведомятия** пред съответния оператор на електрическа мрежа при условията и по реда на наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката.

(2) Производител на електрическа енергия от възобновяеми източници по чл. 24, който предвижда да използва произвежданата енергия за собствено потребление, посочва това в искането **или уведомятието** по ал. 1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) За обектите по чл. 24, т. 1 условията за присъединяване се определят в становище, което се издава в срок до 30 дни от постъпване на искането, а в случаите по чл. 27, ал. 5 - в срок до 15 дни от постъпване на искането.

(4) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) В случаите по ал. 3 предварителен договор за присъединяване не се сключва, а договор за присъединяване се сключва при условията, определени в становището по ал. 3, и при издадено разрешение за строеж.

(5) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) При искане за сключване на договор за присъединяване по ал. 4 разпределителното предприятие представя проект на договор в срок до 30 дни.

Чл. 27. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) (1) Разходите за изграждане на съоръжения за присъединяване на енергиен обект на производител към съответната мрежа до границата на собственост на електрическите съоръжения са за сметка на производителя.

(2) Разходите за изграждане на съоръжения за присъединяване на енергийния обект на производител към съответната мрежа от границата на собственост на електрическите съоръжения до мястото на присъединяване, както и за развитие, включително реконструкция и модернизация, на електрическите мрежи във връзка с присъединяването са за сметка на собственика на съответната мрежа.

(3) Границата на собственост на електрическите съоръжения се определя съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката. Когато мястото на

присъединяване не съпада с границата на собственост на електрическите съоръжения, се прилага чл. 116, ал. 5 от Закона за енергетиката.

(4) Средствата за търговско измерване на електрическата енергия се разполагат на границата на собственост по ал. 3 или непосредствено най-близо до нея, съгласно правилата по чл. 83, ал. 1, т. 6 от Закона за енергетиката.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) Мястото на присъединяване на енергийните обекти по чл. 24, т. 1 съпада с мястото, където е монтирано средството за търговско измерване на потребяваната електрическа енергия в случаите, когато инсталираната мощност не надвишава предоставената мощност за присъединяване на сградата като обект на потребител.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.) (1) Операторите на преносната и разпределителните електрически мрежи във връзка с изпълнение на целите и мерките, заложи в Националния план за действие за енергията от възобновяеми източници, включват в ежегодните инвестиционни и ремонтни програми средства за развитие на мрежите, свързани с присъединяването, преноса и разпределението на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници.

(2) Операторите на преносната и разпределителните електрически мрежи ежегодно до 31 март докладват на КЕВР за изпълнението на дейностите, заложи в инвестиционните и ремонтните програми за развитие на мрежите по ал. 1 през предходната календарна година, за целите на присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, а в случай на неизпълнение - за предприетите мерки.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.) В докладите по ал. 2 се включва информация по чл. 30, ал. 7.

(4) За целите на реализация на съвместни проекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници между Република България и държави - членки на Европейския съюз, или между Република България и трети държави собственикът на преносната мрежа включва в инвестиционните си програми средства за изграждане на необходимите междусистемни връзки.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 21 от 2021 г.) (1) (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.).

(2) (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.).

(3) (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.).

(4) (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.).

(5) Предварителният договор за присъединяване е със срок не по-дълъг от една година, като преди изтичането на този срок производителят подава писмено искане за сключване на договор за присъединяване.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) Договорът за присъединяване е със срок не по-дълъг от срока за въвеждане в експлоатация на обекта на производителя и съоръженията за присъединяването му, но не повече от три години, когато въвеждането в експлоатация е предвидено да се извърши на един етап. При поэтапно въвеждане в експлоатация срокът за въвеждане в експлоатация на първия етап е не повече от три години от сключването на договора.

(7) Отговорността на страните при неспазване на условията и сроковете по предварителния договор за присъединяване и по договора за присъединяване се уреждат в съответния договор.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.) Процедурата за присъединяване се прекратява при неизпълнение на изискването по ал. 5. В този случай становището по чл. 23, ал. 5 за условията и начина за присъединяване се смята за невалидно, съответно предварителният договор се смята за прекратен.

(9) Цената за присъединяване на енергиен обект по чл. 24 е индивидуална, включва разходите за изграждане на съоръженията за присъединяване към

съответната разпределителна мрежа и се определя по методика, приета от КЕВР съгласно съответната наредба по чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката.

(10) Предварителният договор и договорът за присъединяване се сключват при условията и по реда на наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката.

(11) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране изготвя доклад до 30 юни 2011 г., и на всеки две години след това, относно спазване на правилата за покриване на разходите съгласно ал. 9 и чл. 27 и при необходимост прави предложения за изменението им. Докладът се публикува на интернет страницата на комисията.

Раздел Іб. “Произвеждащ потребител”

Чл. 29а. (1) Произвеждащият потребител може да бъде битов или небитов краен клиент.

(2) Настоящият раздел не се прилага за небитови крайни клиенти на електрическа енергия, които произвеждат електрическа енергия за собствено потребление и производството на електрическа енергия от възобновяеми източници представлява основната им търговска или професионална дейност.

(3) Съвместно действащи произвеждащи потребители са произвеждащи потребители, които са членове на една и съща етажна собственост по реда на Закона за етажната собственост или са разположени в една и съща сграда или в многофамилна жилищна сграда. Съоръжение или инсталация за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници могат да бъдат притежавани от един или няколко от съвместно действащите произвеждащи потребители.

(4) Произвеждащите потребители имат право да произвеждат възобновяема енергия, включително за собствено потребление, да съхраняват и да продават своите излишъци от тази електрическа енергия от възобновяеми източници, включително чрез двустранни договори с търговци на електрическа енергия, чрез координатори на балансираща група или на други произвеждащи потребители, с които действат съвместно.

Чл. 29б (1) Произвеждащият потребител има право да присъедини свой обект за производство на енергия от възобновяеми източници към съответната преносна или разпределителна мрежа съгласно условията на Раздел ІІ от настоящия закон.

(2) Когато се извършва едновременно присъединяване на обектите на произвеждащия потребител като клиент и производител, се извършва обща процедура за присъединяване като за един обект и се дължи обща цена, която включва разходите за изграждане на съоръженията за присъединяване към съответната мрежа.

(3) Когато се извършва промяна на електрическите уредби и съоръженията на произвеждащия потребител, включително при изграждане на обект за производство на енергия от възобновяеми източници, той може да бъде задължен да плати цена към съответния мрежови оператор, ограничена до преките разходи, които мрежовият оператор трябва да направи изключително за осигуряване на достъпа до и ползването на мрежата от конкретния

произвеждащ потребител за конкретния обект. Методиката за определяне на цената се определя от КЕВР съгласно съответната наредба по чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката.

(4) Обектът за производство на енергия от възобновяеми източници на произвеждащ потребител подлежи на лицензиране, когато това се изисква, съгласно правилата на Закона за енергетиката и този закон. Освен в предвидените в закона случаи, не се изисква лицензия и когато произведената електрическа енергия се консумира изцяло от съвместно действащите произвеждащи потребители

Чл. 29в (1) Произвеждащият потребител има право да се снабдява с електрическа енергия, както и да внася произведена електрическа енергия в съответната електроразпределителна или електропреносна мрежа.

(2) Средствата за търговско измерване между мрежовия оператор и произвеждащия потребител следва да могат да отчитат и регистрират обменената енергия в две посоки на интервали от поне 15 минути.

(3) Произвеждащият потребител заплаща следните такси за достъпа до и ползването на съответната електропреносна или електроразпределителна мрежа:

1. Цени за достъп и пренос като клиент, съгласно утвърдените от КЕВР цени, за количествата електрическата енергия, които са доставени на произвеждащия потребител през съответната мрежа;
2. Цена за достъп до съответната мрежа като производител, съгласно утвърдени от КЕВР цени, за количествата електрическа енергия, които са внесени от произвеждащия потребител в съответната мрежа.

(4) Произвеждащият потребител не дължи съответните такси към мрежовия оператор, когато за даден месец не е внесъл или не е получил, съответно, енергия чрез мрежата на оператора.

(5) Произвеждащият потребител не дължи акциз за количествата произведена електрическа енергия, които са равни на количествата потребена от него енергия за даден месец.

(6) Произвеждащият потребител може свободно да договоря с търговци на електрическа енергия и/или координатори на балансираща група отчитането и нетирането на доставените и получените между тях доставки на електрическа енергия, включително чрез нетно отчитане или виртуално нетно отчитане.

(7) Съвместно действащи произвеждащи потребители могат да договорят помежду си, както и с един или няколко търговци на електрическа енергия и/или координатори на балансираща група нетно отчитане или виртуално нетно отчитане на произведената от и доставената до произвеждащите потребители електрическа енергия.

(8) При нетно отчитане или виртуално нетно отчитане, страните нямат право да уговорят различна цена за единица базова енергия, доставена в двете посоки, за един и същи уговорен период на отчитане.

(9) Търговците на електрическа енергия и координатори на балансиращи групи нямат право да предлагат или налагат цени за закупуваната или продавана електрическа енергия на произвеждащи потребители, както и допълнителни

цени за услуги и доставки, които не отразяват пазарната цена за доставяната и получавана енергия в двете посоки към момента на уговореното отчитане. При установяване на злоупотреби и недобросъвестни практики, КЕВР може да нареди заплащане на компенсация от страна на търговеца или координатора на балансираща група на увредения произвеждащи потребители.

(10) Върху произведената електрическа енергия от произвеждащи потребители не се начислява цена задължение към обществото.

Чл. 29г (1) Произвеждащите потребители запазват всички права, които имат като крайни клиенти на електрическа енергия съгласно приложимото законодателство.

(2) По отношенията на произвеждащите потребители не се прилагат допълнителни такси и процедури, различни от приложимите такси и процедури за крайни клиенти или производители на електрическа енергия, освен ако не е уредено друго в настоящия закон.

(3) Инсталацията на произвеждащ потребител може да се притежава или управлява от трета страна по отношение на монтажа, експлоатацията, включително измерването и отчитането на електрическата енергия, и поддръжката, при условие, че третата страна продължава да бъде обвързана от указанията на произвеждащия потребител и с това не се заобикаля закона. Третата страна не се счита за произвеждащ потребител, производител или краен клиент на електрическа енергия.

Раздел III

Изкупуване, пренос и разпределение на електрическата енергия от възобновяеми източници

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, чиито енергийни обекти са с обща инсталирана мощност над 30 kW, сключват договор за достъп с оператора на преносната или на разпределителната мрежа при общи условия, одобрени от КЕВР и обявени на интернет страницата на оператора на съответната разпределителна мрежа преди сключване на договора за изкупуване на електрическата енергия. Неразделна част от договора за достъп е оценката на потенциала по чл. 19, ал. 1, когато изготвянето ѝ е задължително, въз основа на който потенциал се изготвят прогнозните графици за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, чиито енергийни обекти са с обща инсталирана мощност до 30 kW включително, използват разпределителните мрежи, към които са присъединени, при общи условия, одобрени от КЕВР и обявени на интернет страницата на оператора на съответната разпределителна мрежа.

(3) В договора за достъп по ал. 1 се определят условията по изпълнение на прогнозните графици по ал. 1 и се уговарят дължимите от оператора обезщетения при ограничаване в производствения режим на енергийния обект с изключение на случаите на планови ремонти, както и с изключение на случаите по чл. 72 и 73 от Закона за енергетиката. В случаите, когато мрежата не е собственост на съответния

оператор, обезщетения се уговорят в договор между собственика на тази мрежа и производителя на електрическа енергия от възобновяеми източници.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Производителят на електрическа енергия от възобновяеми източници с инсталирана мощност над 200 kW осигурява предаването на данни в реално време на оператора на преносната или на разпределителната електрическа мрежа за доставената в мястото на присъединяване електрическа мощност, както и дистанционно управление на тази мощност. Операторите на разпределителната електрическа мрежа предават на оператора на преносната електрическа мрежа обобщени данни в реално време за доставената в точките на присъединяване на електрическа мощност по райони на присъединяване от различните видове възобновяеми източници с инсталирана мощност над 200 kW.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Операторът на преносната или на разпределителната електрическа мрежа ограничава дистанционно или по диспечерско разпореждане подаваната към електрическата мрежа енергия в случаите, когато бъдат надвишени преносните възможности на мрежата, към която производителят е присъединен, или в случаите по чл. 73 от Закона за енергетиката.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Операторът на преносната или на разпределителната електрическа мрежа незабавно уведомява по начин, определен в договора за достъп, производителя на електрическа енергия от възобновяеми източници за предстоящи ограничения, като посочва дата и час на въвеждане и съответния обхват.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Операторът на преносната или на разпределителната електрическа мрежа докладва на КЕВР на всеки 6 месеца за случаите на значително намаляване на количествата пренесена и разпределена електрическа енергия от възобновяеми източници и предприетите от него корективни мерки за предотвратяване намаляването на тези количества при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 60 от Закона за енергетиката.

(8) При присъединяване на енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници на произвеждащ потребител операторът на електропреносната или на разпределителната електрическа мрежа може да постави условие за ограничаване подаваната към електрическата мрежа енергия за определен часови пояс в денонощието или да определи почасови графици за доставка на електроенергия от възобновяеми енергийни източници, с оглед избягване надвишаване на преносните възможности на мрежата, към която произвеждащият производител е присъединен, както и в случаите по чл. 73 от Закона за енергетиката.

(9) Крайният снабдител или съответно търговецът, снабдяващ с електрическа енергия обект на произвеждащия потребител с електрическа енергия, е длъжен да закупува цялата произведена енергия от обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници на такива потребители, която не е използвана за собствено потребление, съгласно сключения между тях договор за продажба на електрическа енергия при нетно или виртуално нетно отчитане и при спазване часовите пояси и почасовите графици по ал. 8.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм. и доп., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; изм., бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.; изм. и доп., бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм. и доп., бр. 41 от 2019 г., в сила от 01.07.2019 г.; изм., бр. 9 от 2021 г., в сила от 02.02.2021 г.) (1) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; изм., бр. 41 от 2019 г., в сила от 01.07.2019 г.; изм., бр. 9 от 2021 г., в сила от 02.02.2021 г.) Общественият доставчик и крайните снабдители закупуват електрическата енергия от възобновяеми източници,

произведена от обекти с обща инсталирана мощност, по-малка от 500 kW по определената от КЕВР преференциална цена, действаща към датата на въвеждане в експлоатация по смисъла на Закона за устройство на територията на енергийния обект за производство на електрическа енергия, а за обектите по чл. 24, т. 1 - към датата на заявлението за извършено монтиране на инсталация за производство на електрическа енергия, подадено до разпределителното предприятие по реда на наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката.

(2) Електрическата енергия от възобновяеми източници по ал. 1 се изкупува въз основа на сключени дългосрочни договори за изкупуване за срок от:

1. двадесет години - за електрическата енергия, произведена от геотермална и слънчева енергия, както и за електрическата енергия, произведена от биомаса;

2. дванадесет години - за електрическата енергия, произведена от вятърна енергия;

3. петнадесет години - за електрическата енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MW, както и за електрическата енергия, произведена от други видове възобновяеми източници.

(3) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) Сроковете по ал. 2 текат от датата на въвеждане в експлоатация на енергийния обект, съответно от датата на въвеждане в експлоатация на първия етап, при поетапно въвеждане в експлоатация, а за обектите по чл. 24, т. 1 - от датата на сключване на договор за изкупуване на електрическата енергия. За енергийни обекти, въведени в експлоатация, и инсталации, монтирани след 31 декември 2015 г., сроковете за изкупуване се намаляват със срока от тази дата до датата на въвеждането в експлоатация, съответно монтирането.

(4) Цената на електрическата енергия от възобновяеми източници, не се изменя за срока на договора за изкупуване по ал. 2, освен в случаите по чл. 32, ал. 4, като след изтичане на този срок преференции за цените не се предоставят.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; доп., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; изм., бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.) Общественият доставчик, съответно крайните снабдителни изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници при следните условия:

1. по преференциална цена за количествата електрическа енергия до размера на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР; за обектите по чл. 24, т. 3 определеното нетно специфично производство на електрическа енергия не се прилага;

2. по цена за излишък на балансиращия пазар за количествата, надхвърлящи производството по т. 1.

(6) При производство на електрическа енергия чрез комбинирано използване на възобновяеми и невъзобновяеми източници цените по ал. 1 и задължението за изкупуване по ал. 5 се отнасят само за енергията, отговаряща на дела на вложеното количество възобновяеми източници.

(7) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) Разпоредбите на ал. 1 - 6 не се прилагат за енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници по чл. 25 и чл. 26, ал. 2.

(8) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) В случаите, когато инвестицията за изграждането на енергийния обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници се подпомага със средства от национална или европейска схема за подпомагане, електрическата енергия се изкупува от обществения доставчик или съответния краен снабдител по групи цени, определени от КЕВР, при условията и по реда на съответната наредба по чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката.

(9) В случаите по чл. 26, ал. 2 количеството електрическа енергия, което не е използвано за собствено потребление, се изкупува от съответния краен снабдител по цена, определена от КЕВР при условията и по реда на съответната наредба по чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката. **Когато произвеждащият потребител се снабдява с електрическа енергия от търговец при свободно договорени цени, съответният търговец може да изкупува количеството електрическа енергия, което не е използвано за собствено потребление, по свободно договорени цени. При всички положения, страните могат да прилагат нетно или виртуално нетно отчитане.**"

(10) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) Въвеждането в експлоатация на енергийни обекти по ал. 1 се извършва по реда на наредбата по чл. 177, ал. 2 от Закона за устройство на територията, но не по-късно от 30 дни от датата на подаване на искане, придружено със съответните документи, включително за извършени 72-часови проби.

(11) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) Когато е предвидено отделни части от енергийния обект да бъдат въведени поетапно в експлоатация, цената за изкупуване на електрическата енергия се променя при въвеждане в експлоатация на всеки следващ етап, като тя е средно претеглена цена към съответстващите инсталирани мощности между цената за изкупуване до датата на въвеждане в експлоатация на съответната част и определената от КЕВР преференциална цена към тази дата и се определя по методика, приета от КЕВР.

(12) (Нова - ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.) Количествата електрическа енергия над тези по ал. 5, т. 1 производителите могат да ползват за снабдяване на свои клонове, предприятия и обекти или да продават по свободно договорени цени по реда на глава девета, раздел VII от Закона за енергетиката и/или на балансиращия пазар.

(13) (Нова - ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.) За количествата електрическа енергия по ал. 5 търговските (TPS) графици на балансиращи групи с членове производители на електрическа енергия от възобновяеми източници могат да бъдат променяни само по реда на чл. 73 от Закона за енергетиката.

(14) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.; доп., бр. 41 от 2019 г., в сила от 01.07.2019 г.) При реконструкция и модернизация на енергиен обект, които изискват въвеждане в експлоатация по смисъла на Закона за устройство на територията, условията за изкупуване по договорите по ал. 2 и определеното нетно специфично производство на електрическа енергия преди реконструкцията и модернизацията се запазват.

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.; изм., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.; изм., бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране определя преференциални цени за изкупуване на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, с изключение на енергията, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност над 10 MW:

1. ежегодно в срок до 30 юни;

2. когато в резултат на извършен анализ на ценообразуващите елементи по ал. 2 констатира съществено изменение на някой от тях.

(2) Преференциалните цени по ал. 1 се определят по реда на съответната наредба по чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката, като се отчитат видът на възобновяемия източник, видовете технологии, инсталираната мощност на обекта, мястото и начинът на монтиране на съоръженията, както и:

1. инвестиционните разходи;

2. нормата на възвращаемост;

3. структурата на капитала и на инвестицията;

4. производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси;

5. разходите, свързани с по-висока степен на опазване на околната среда;

6. разходите за суровини за производство на енергия;

7. разходите за горива за транспорта;

8. разходите за труд и работна заплата;

9. другите експлоатационни разходи.

(3) Преференциалната цена на електрическата енергия от възобновяеми източници се определя за целия срок на договора за изкупуване по чл. 31, ал. 2, като след изтичане на този срок преференции за цените не се предоставят.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране ежегодно до 30 юни актуализира преференциалната цена на електрическата енергия, произведена от биомаса, с коефициент, който отразява изменението на стойността на ценообразуващите елементи по ал. 2, т. 6, 7 и 8.

(5) Коефициентът, отразяващ изменението на стойността на ценообразуващите елементи по ал. 2, т. 6, 7 и 8, се определя като произведение от:

1. изменението на разходите за суровина за производство на електрическа енергия от биомаса, на разходите за горива за транспорта, необходими за доставка на суровината за производство на електрическа енергия, и на разходите за труд и работна заплата, необходими за добиването и обработката на суровината за производство на електрическа енергия и производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, изразено в проценти, и

2. дела на съответния ценообразуващ елемент от общите разходи, изразен в проценти.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) Процентът на изменение на разходите за суровините за производство на електрическа енергия от биомаса се определя от КЕВР, като се вземат предвид определените и обявени от министъра на земеделието, храните и горите годишни индекси за изменение на цените на тези суровини.

(7) Процентът на изменение на разходите за горива за транспорта се определя въз основа на средната пазарна цена на съответния ценообразуващ елемент за предходната отчетна година.

(8) Процентът на изменение на разходите за труд и работна заплата се определя въз основа на данните от Националния статистически институт за изменението на средната работна заплата за предходната календарна година.

Раздел IV

Гаранции за произход на енергията от възобновяеми източници

Чл. 33. Дейностите по издаване, прехвърляне и отмяна на гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници се извършват от АУЕР.

Чл. 34. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 35 от 2015 г., в сила от 15.05.2015 г.; изм. и доп., бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.) Гаранция за произход се издава на производител за произведено стандартно количество енергия от 1MWh, важи за срок 12 месеца от производството на съответната единица енергия и съдържа най-малко следната информация:

1. възобновяемия източник, използван за производство на енергията;

2. началната и крайната дата на производство на енергията от възобновяеми източници;

3. вид на произведената енергия;
4. наименование, местоположение, вид и обща инсталирана мощност на енергийния обект, където енергията е била произведена;
5. използвани схеми за подпомагане;
6. дата на въвеждане на енергийния обект в експлоатация;
7. дата и място на издаване;
8. уникален идентификационен номер.

(2) За всяка единица произведена енергия може да бъде издавана само една гаранция за произход. **От произведеното стандартно количество енергия се изключва произведената енергия, потребена за собствени нужди и/ или за собствено потребление.**

(3) Издаването, прехвърлянето и отмяната на гаранции за произход се извършва по електронен път.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.) Гаранцията за произход се отменя, след като бъде използвана или с изтичането на срока, за който е издадена. Гаранцията за произход е използвана, когато е прехвърлена на краен клиент или когато с нея е доказан делът на енергия от възобновяеми източници в общия енергиен състав на доставчика.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 15.05.2015 г.) Гаранциите за произход се издават срещу заплащане на такса, определена с тарифата по чл. 75, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.) Гаранциите за произход се използват само за доказване пред краен клиент, че определен дял от енергията в общия енергиен състав на доставчика или количество електрическа енергия е произведено от възобновяеми източници. Количеството енергия от възобновяеми източници, съответстващо на гаранции за произход, прехвърлени на трета страна от доставчика на електрическа енергия, се изважда от дела на енергията от възобновяеми източници в неговия енергиен състав.

(7) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.) Гаранцията за произход може да се прехвърля независимо от електрическата енергия, за която е издадена, но само веднъж на краен клиент.

(8) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; предишна ал. 7, изм. и доп., бр. 38 от 2018 г., в сила от 01.07.2018 г.) За изкупената електрическа енергия по чл. 31, ал. 5, т. 1 производителите заявяват издаване на гаранции за произход и ги прехвърлят на обществения доставчик, съответно на крайния снабдител.

Чл. 35. (1) Агенцията за устойчиво енергийно развитие признава гаранциите за произход, издадени от компетентните органи в другите държави - членки на Европейския съюз.

(2) Агенцията за устойчиво енергийно развитие може да откаже признаването на гаранциите за произход, издадени от компетентните органи в другите държави - членки на Европейския съюз, когато не е изпълнено някое от изискванията на чл. 34, ал. 1.

(3) Гаранциите за произход, издадени от компетентните органи в другите държави - членки на Европейския съюз, се признават, в случай че след нотифициране на обстоятелствата по ал. 2 Европейската комисия приеме решение, изискващо тези гаранции за произход да бъдат признати.

(4) Условието и редът за издаване, прехвърляне и отмяна на гаранциите за произход, както и условията и редът за признаване на гаранциите за произход се определят с наредба на министъра на енергетиката.

Раздел V
Такса за производство на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия
(Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)

Чл. 35а. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; обявен за противоконституционен, бр. 65 от 2014 г., с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.) (1) За производството на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия се събира такса.

(2) Размерът на таксата по ал. 1 се определя по следната формула:

$$\text{ТПЕЕ} = \text{ПЦ} \times \text{КИЕЕ} \times 20 \%,$$

където:

ТПЕЕ е такса за производство на електрическа енергия;

ПЦ е преференциалната цена по чл. 31, ал. 1 без данъка върху добавената стойност;

КИЕЕ е количеството изкупена електрическа енергия от обществения доставчик и от крайните снабдители по чл. 31, ал. 5.

(3) Производителите на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия са задължени за таксата по ал. 1.

Чл. 35б. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; обявен за противоконституционен, бр. 65 от 2014 г., с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.) (1) Таксата по чл. 35а се удържа и внася от обществения доставчик, съответно от крайния снабдител.

(2) Лицата, задължени да удържат и внасят таксата по този раздел, подават тримесечна справка по образец, утвърден от ДКЕВР за дължимата такса за съответния период.

(3) Справката по ал. 2 се подава в ДКЕВР в срок до 15-о число на месеца, следващ тримесечието, за което се отнася.

(4) Дължимата такса се внася в държавния бюджет в срока на подаване на справката по ал. 3.

Чл. 35в. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; обявен за противоконституционен - ДВ, бр. 65 от 2014 г., с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.) (1) За невнесената в срок такса по чл. 35а се начислява и дължи лихва в размер на законната лихва съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

(2) Таксата по чл. 35а не подлежи на възстановяване.

(3) Просрочената такса по чл. 35а подлежи на принудително изпълнение от публичен изпълнител по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Актът за установяване на вземането се издава от председателя на ДКЕВР.

[**Бележка:** Виж мотивите към Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.]

Глава пета
ПРОИЗВОДСТВО И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА БИОГОРИВА И ЕНЕРГИЯ
ОТ ВЪЗОбНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ В ТРАНСПОРТА И НА ТЕЧНИ
ГОРИВА ОТ БИОМАСА

Раздел I
Общи положения

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) (1) Производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта се насърчават чрез:

1. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) достъпност на горивата за транспорта;
2. осигуряване ефективна работа на двигателите при спазване на техническите и качествените норми за производство на биогорива;
3. предлагане на смеси на биогорива като съставна част на течните горива от нефтен произход за двигатели с вътрешно горене;
4. устойчиво развитие на земеделието и горското стопанство;
5. развитие и въвеждане на нови технологии за оползотворяване на отпадъци, остатъци, нехранителни целулозни и лигноцелулозни материали за производството на биогорива;
6. развитие и въвеждане на електрически автомобили в обществения и личния транспорт;
7. изграждане на станции за зареждане на електрически автомобили при строеж на нови или реконструкция на съществуващи паркинги в урбанизираните територии;
8. изграждане на инфраструктура за зареждане на електрически автомобили извън урбанизираните територии;
9. финансова подкрепа за потреблението на биогорива.

(2) Производството и потреблението на течни горива от биомаса се насърчават чрез:

1. устойчиво развитие на земеделието и горското стопанство;
2. финансова подкрепа за потреблението на течни горива от биомаса;
3. насърченията по чл. 17 и чл. 18, ал. 1 - 3.

(3) Финансова подкрепа за производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта и на течни горива от биомаса се предоставя само когато те отговарят на критериите за устойчивост.

(4) В случай на предоставяне на финансова подкрепа за производство на биогорива приоритет се дава на производството на биогорива от отпадъци, остатъци, нехранителни целулозни материали и лигноцелулозни материали.

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) (1) Биогоривата и течните горива от биомаса се отчитат за целите по чл. 12, ал. 1 и 4 само при условие че суровините (растителните видове, отпадъците и остатъците от горското, селското и рибното стопанство и аквакултурите), използвани при производство на биогорива и на течни горива от биомаса, отговарят на следните критерии за устойчивост:

1. не са отглеждани върху терени с голямо значение за биоразнообразието;
2. не са отглеждани върху терени с високи въглеродни запаси, освен когато суровината е добита от терен, който по времето на добива и през м. януари 2008 г. е имал статут на терен с високи въглеродни запаси;
3. не са добити от суров материал, отглеждан на земя, която е била торфище през м. януари 2008 г., освен ако бъдат представени доказателства, че култивирането и добиването на суровината не налага дренаж на предварително неотводнената почва;
4. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) водят като резултат при потреблението на произведените от тях биогорива и течни горива от биомаса до следното намаляване на емисиите на парникови газове:

а) най-малко 60 на сто, когато са произведени в инсталации, в които физическото производство на биогорива или течни горива от биомаса е започнало след 5 октомври 2015 г.;

б) най-малко 35 на сто - до 31 декември 2017 г., когато са произведени в инсталации, в които физическото производство на биогорива или течни горива от биомаса е започнало преди или на 5 октомври 2015 г.;

в) най-малко 50 на сто - от 1 януари 2018 г., когато са произведени в инсталации, в които физическото производство на биогорива или течни горива от биомаса е започнало преди или на 5 октомври 2015 г.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.).

(3) (Отм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) Биогоривата и течните горива от биомаса, произведени от отпадъци и остатъци, различни от тези по ал. 1, се отчитат за целите по чл. 12, ал. 1 и 4 само при условие че отпадъците и остатъците отговарят на критерия за устойчивост, определен в ал. 1, т. 4.

Чл. 38. Селскостопанските суровини, отглеждани в държавите - членки на Европейския съюз, и използвани за производството на биогорива и течни горива от биомаса, които се отчитат за целите по чл. 12, ал. 1 и 4, следва да бъдат добити в съответствие с изискванията и стандартите, посочени под заглавието „Околна среда“ в част А и в т. 9 от Приложение II към Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г. за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопани, за изменение на регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003 (ОВ, L 30/16 от 31 януари 2009 г.) и в съответствие с минималните изисквания за добро земеделско и екологично състояние съгласно чл. 6, параграф 1 от същия регламент.

Чл. 39. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) (1) Критериите за устойчивост са изпълнени, когато Европейската комисия вземе решение за това в случаите, когато:

1. Европейският съюз е сключил двустранни или многостранни споразумения с трети държави, съдържащи разпоредби относно намаляването на емисиите парникови газове и другите критерии за устойчивост;

2. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) доброволни национални или международни схеми за установяване на стандарти за производство на продукти от биомаса съдържат точни данни относно намаляването на емисиите парникови газове и/или доказват, че партидите от биогорива или течни горива от биомаса отговарят на другите критерии за устойчивост и/или не се използват суровини, които са били умишлено модифицирани или превърнати в отпадъци, така че партидата или част от нея да попадне в обхвата на суровини за производство на биогорива от ново поколение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) Министърът на околната среда и водите отправя искане до Европейската комисия за вземане на решение, съгласно което определена суровина за производство на биогориво отговаря на критериите за устойчивост и произведеното от нея биогориво може да бъде ползвано за отчитане изпълнението на целите по чл. 12 и чл. 12а, ал. 5 и спазване на ограниченията по чл. 12а, ал. 1 и 2, на задълженията за енергия от възобновяеми източници и на условията за получаване на финансова подкрепа за потреблението на биогорива.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) Исканията за издаване на решение по ал. 1 се правят от министъра на околната среда и водите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) Министърът на околната среда и водите си сътрудничи с другите държави членки по прилагането на националните системи и с икономическите оператори по прилагането на националните системи и доброволни схеми, включително по отношение на обмена на данни, с оглед на минимизиране на опасността отделни партиди да бъдат отчетени в Европейския съюз повече от веднъж.

Чл. 40. (1) Биогоривата и течните горива от биомаса се отчитат за целите по чл. 12, ал. 1 и 4, когато по отношение на лицата, които произвеждат, внасят и/или въвеждат суровини за производство на биогорива и течни горива от биомаса (включително земеделски стопани, организации на производители и кооперации), и на лицата, които пускат на пазара биогорива, чисти или в смеси, и/или течни горива от биомаса за крайна употреба, наричани по-нататък „икономически оператори“:

1. са спазени критериите за устойчивост;
2. се използва система за масов баланс;
3. е осигурено одитирането на информацията по т. 1 и 2;
4. са представени доказателства за проведения одит.

(2) Алинея 1 и задължението за предоставяне на информация за мерките, взети за защита на почвите, земите, водите, въздуха и други, се прилагат в случаите по чл. 39, ал. 1, доколкото не е предвидено друго в споразумението с трета държава или в доброволните национални или международни схеми за установяване на стандарти за производство на продукти от биомаса.

Чл. 41. Икономическите оператори могат да участват в схеми за подпомагане само когато са изпълнени условията по чл. 40.

Чл. 42. Използваната система за масов баланс:

1. позволява смесването на партиди от суровини или биогорива с различни характеристики за устойчивост;
2. изисква към сместа да остава прикрепена информация за характеристиките за устойчивост и обемите на партидите по т. 1;
3. осигурява сборът на всички партиди, напуснали сместа, да има същите характеристики за устойчивост, каквито има сборът на всички партиди, добавени към сместа.

Чл. 43. Информацията, предоставяна по чл. 40 от икономическите оператори, подлежи на одитиране и сертифициране.

Чл. 44. (Доп. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) (1) Министерският съвет с наредба определя условията и реда за:

1. набиране и предоставяне на информация от икономическите оператори, включително за мерките, взети за защита на почвите, земите, водите, въздуха и други;
2. извършване на одит за съответствие на биогоривата и течните горива от биомаса с критериите за устойчивост;
3. издаване и отнемане на сертификатите за съответствие на суровините, биогоривата и течните горива от биомаса с критериите за устойчивост, както и съдържанието на сертификатите.
4. (нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) откриване и проследяване на суровините за производство на биогорива от ново поколение и произведените от тях биогорива по цялата верига на стойността, предотвратяване на умишленото им модифициране или превръщане в отпадъци, така че да попаднат в обхвата на суровините за производство на биогорива от ново поколение, както и за предприемане на мерки при откриване на неправомерни действия и докладването им на Европейската комисия.

(2) Наредбата по ал. 1 се приема по предложение на министъра на околната среда и водите.

(3) Министърът на околната среда и водите съгласувано с министъра на енергетиката и с министъра на земеделието, храните и горите одобрява методика за изчисляване намалението на емисиите на парникови газове от целия жизнен цикъл на биогоривата или на течните горива от биомаса.

Раздел II

Потребление на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта и на течни горива от биомаса

Чл. 45. (1) Биогоривата и техните производни в транспорта се потребяват чисти или в смеси като съставна част на течните горива от нефтен произход.

(2) Освен случаите по ал. 1 в транспорта може да бъде използвана и всеки друг вид енергия от възобновяеми източници.

Чл. 46. Течните горива от биомаса се потребяват за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане, в случай че отговарят на критериите за устойчивост.

Чл. 47. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 15.05.2015 г.; изм., бр. 91 от 2018 г.) (1) Лицата, които пускат на пазара течни горива от нефтен произход в транспорта, при освобождаване за потребление по смисъла на Закона за акцизите и данъчните складове предлагат горивата за дизелови и бензинови двигатели смесени с биогорива в процентно съотношение, както следва:

1. гориво за дизелови двигатели със съдържание на биодизел минимум 6 процента обемни;

2. гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол и/или етери, произведени от биомаса, минимум 7 процента обемни;

3. от 1 април 2019 г. - гориво за дизелови двигатели със съдържание на биодизел минимум 6 процента обемни, като минимум един процент обемен от биодизела да е биогориво от ново поколение;

4. от 1 септември 2018 г. - гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол и/или етери, произведени от биомаса, минимум 8 процента обемни;

5. от 1 март 2019 г. - гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол и/или етери, произведени от биомаса, минимум 9 процента обемни.

(2) Разпространителите при всяко разпространение и крайните разпространители предлагат горива за бензинови и дизелови двигатели в транспорта в съответствие с изискванията на ал. 1, т. 1 и 2.

(3) Разпространителите при всяко разпространение предлагат горивата за бензинови и дизелови двигатели в транспорта в съответствие с изискванията на ал. 1, т. 3, 4 и 5 в срок до един месец след изтичането на съответния срок.

(4) Крайните разпространители предлагат горивата за дизелови и бензинови двигатели в транспорта в съответствие с изискванията на ал. 1, т. 3, 4 и 5 в срок до два месеца след изтичането на съответния срок.

Раздел III

Изисквания за качеството, контрола и пускането на пазара на биогоривата и техните смеси и на течните горива от биомаса

Чл. 48. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) (1) Лицата, които пускат на пазара биогорива и смесите им с течни горива от нефтен произход в транспорта, съставят за всяка партида декларация за съответствие с изискванията за качество съгласно чл. 18а, ал. 2 от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) Лицата, които пускат на пазара смеси на биогорива с течни горива от нефтен произход в транспорта, отбелязват в декларацията за съответствие и процентното съдържание на биогориво в горивото за бензинови или дизелови двигатели, както и процентното съдържание на биогориво от ново поколение в горивото за дизелови двигатели.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) Лицата по ал. 1 предоставят на първия разпространител заверено копие от декларацията за съответствие на съответната партида. В копието се посочват количеството течно гориво, разпространителят, на когото се предоставя, датата и номерът на документа за експедиция, като номерът и датата на декларацията за съответствие се вписват във всички други документи, които придружават партидата.

(4) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) Разпространителят предоставя на всеки следващ разпространител, включително на краен разпространител, заверено копие от

декларацията за съответствие на съответната партида. В копието се посочват количеството течно гориво, разпространителят, на когото се предоставя, датата и номерът на документа за експедиция, като номерът и датата на декларацията за съответствие се вписват във всички други документи, които придружават партидата.

(5) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) Лицата по ал. 1, разпространителите и крайните разпространители при проверка предоставят на длъжностните лица декларацията за съответствие или заверено копие от нея, както и документите за експедиция на проверяваното гориво или копие от тях.

Чл. 49. Смесването на биогорива с течни горива от нефтен произход се извършва само в данъчни складове, лицензирани по реда на Закона за акцизите и данъчните складове.

Чл. 50. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.; изм., бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 65 от 2020 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.; изм., бр. 65 от 2020 г.) Държавно предприятие „Държавна петролна компания“ купува и продава нефтопродукти, предназначени за създаване, съхраняване и обновяване на държавни резерви, военновременни запаси, запаси за извънредни ситуации и целеви запаси, несмесени с биогорива.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.) Външните съхранители по Закона за държавните резерви и военновременните запаси създават, съхраняват, опазват и обновяват държавни резерви и/или военновременни запаси от нефтопродукти, несмесени с биогорива.

(3) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.; изм., бр. 65 от 2020 г.) Задължените лица и съхранителите с регистрирани складове по чл. 38 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти създават и съхраняват запаси за извънредни ситуации, несмесени с биогорива. Целевите запаси от нефт и нефтопродукти се съхраняват на територията на страната несмесени с биогорива.

(4) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.; изм., бр. 91 от 2018 г.; изм., бр. 65 от 2020 г.) Лицата, които купуват горива за бензинови и дизелови двигатели от Държавно предприятие „Държавна петролна компания“ и от лицата по ал. 2 и 3, са длъжни да ги смесват с биоетанол и/или етери, произведени от биомаса, и биодизел в процентното съотношение и в сроковете, определени в чл. 47, ал. 1.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.; изм., бр. 91 от 2018 г.) Лицата, които пускат на пазара или разпространяват течни горива от нефтен произход за нуждите на авиацията, корабоплаването и железопътния транспорт, предлагат горивата, несмесени с биогорива.

Чл. 51. (1) Контролът върху качеството на биогоривата и техните смеси с течни горива от нефтен произход, както и на течните горива от биомаса се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) или от оправомощени от него длъжностни лица по този закон.

(2) Техническите и качествените изисквания към биогоривата и техните смеси с течни горива от нефтен произход и към течните горива от биомаса, както и условията, редът и начинът за техния контрол се определят с наредбата по чл. 8, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Глава шеста

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ДОКЛАДВАНЕ

Чл. 52. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) (1) С цел осигуряване на достъпност и разполагаемост на информацията, събирана при условията и по реда на този закон, в АУЕР се създава, поддържа и актуализира Национална информационна

система за потенциала, производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в Република България.

(2) За осигуряване на достъпност чрез системата по ал. 1 се предоставя:

1. информация за националните цели за производство и потребление на енергия от възобновяеми източници общо и по сектори;

2. докладите за изпълнението на НПДЕВИ;

3. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) квалификационни схеми за обучение за придобиване на професионална квалификация за дейностите по чл. 21, ал. 1;

4. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) списък за придобиване на професионална квалификация за дейностите по чл. 21, ал. 1;

5. списък на лицата, които осъществяват одит за съответствието на биогоривата и течните горива от биомаса с критериите за устойчивост;

6. информация за мерки за стимулиране на производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници и газ от възобновяеми източници;

7. информация за мерки за стимулиране на производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

8. информация за семинари, конференции и други мероприятия, свързани с производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, на газ от възобновяеми източници, както и с производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

9. информация за чистите ползи, разходите на енергия и енергийната ефективност на оборудването и системите за производство и потребление на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, предоставяна от доставчиците на оборудване и системи;

10. информация за обучителни и информационни кампании за мерките за подпомагане, ползите и практическите особености на развитието и използването на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, газ от възобновяеми източници, биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

11. информация за реда за разглеждане на заявленията за издаване на разрешения, сертификати и лицензии за енергийни обекти за производство на енергия от възобновяеми източници;

12. друга информация.

(3) За осигуряване на разполагаемост чрез системата по ал. 1 се предоставя информация за:

1. производството на енергия от възобновяеми източници, газ от възобновяеми източници, биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

2. потреблението на енергия, произведена от възобновяеми източници, биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта;

3. проектите, финансирани от фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“.

Чл. 53. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 41 от 2019 г., в сила от 21.05.2019 г.) (1) (Предишен текст на чл. 53 - ДВ, бр. 41 от 2019 г., в сила от 21.05.2019 г.) Информацията по чл. 52, ал. 2 и 3 се предоставя от:

1. производителите, операторите на мрежи, обществения доставчик и крайните снабдителите за електрическата енергия;

2. производителите и топлопреносните предприятия за топлинната енергия и енергията за охлаждане, производителите на газ от възобновяеми източници;

3. икономическите оператори по чл. 40, ал. 1;

4. разпространителите и крайните разпространители на биогорива и смесите им с течни горива от нефтен произход в транспорта;

5. лицата, които осъществяват одит за съответствието на биогоривата и течните горива от биомаса с критериите за устойчивост;

6. изпълнителния директор на фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“;

7. доставчици на оборудване и системи за производство и потребление на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници;

8. доставчици на услуги по монтаж и поддръжка на инсталации за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници;

9. органите на държавната и местната власт;

10. собствениците на сгради за обществено обслужване;

11. собствениците на индивидуални системи за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане.

(2) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2019 г., в сила от 21.05.2019 г.) Информацията по чл. 52, ал. 3 се предоставя на тримесечни периоди - до 25-о число на следващия месец, и на годишни периоди - до 31 януари на следващата календарна година. Производителите по чл. 30, ал. 2 предоставят информацията по чл. 52, ал. 3, т. 1 в срок до 31 януари на следващата календарна година.

Чл. 54. Съдържанието, структурата, условията и редът за набиране и предоставяне на информацията по чл. 52, ал. 2 и 3, както и за актуализирането и поддържането на Националната информационна система по чл. 52, ал. 1 се определят с наредба на министъра на енергетиката.

Глава седма

КОНТРОЛ. ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ И АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) При установяване на нарушение на изискване на чл. 47 или 48 председателят на ДАМТН или оправомощени от него длъжностни лица имат право да прилагат следните принудителни административни мерки:

1. временно да спират пускането на пазара и/или разпространението на течни горива и да запечатват обектите, когато не е предоставена декларация за съответствие или предоставената декларация не съдържа информацията по чл. 48, ал. 2, 3 или 4;

2. да забраняват пускането на пазара и/или разпространението на течни горива и да запечатват обектите, когато в резултат на изпитването в акредитирана лаборатория и съставен констативен протокол е установено несъответствие с изискването на чл. 47;

3. да разпореждат изтеглянето на течни горива от пазара, когато резултатът от изпитване на контролната проба, с която е установено несъответствието с изискване на чл. 47, не е оспорен в 7-дневен срок от получаването му или в случай на оспорването му той е потвърден от резултатите от изпитването на арбитражната проба и изготвената експертиза.

Чл. 56. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) (1) Принудителните административни мерки по чл. 55 се прилагат с мотивирана заповед, в която се дават задължителни предписания и чрез поставяне на удостоверителни знаци на контролните органи по чл. 55. Видът на знаците се определя със заповед на председателя на ДАМТН.

(2) Заповедта по ал. 1 се съобщава на заинтересованото лице по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като подадената жалба не спира изпълнението на приложената принудителна административна мярка.

(4) Щетите, загубите и пропуснатите ползи от приложените принудителни административни мерки са за сметка на собствениците на проверяваното течно гориво освен в случаите на отмяната им по съдебен ред.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) В случаите по чл. 55, т. 1 и 2 мерките се отменят от длъжностните лица, които са ги наложили, когато след изпитване в акредитирана лаборатория и съставен констативен протокол или изпитване на арбитражна проба и изготвена експертиза е установено съответствие с изискванията за съдържание на биогорива в процентно съотношение съгласно чл. 47, ал. 1.

Чл. 57. (1) Комисията за енергийно и водно регулиране прилага принудителни административни мерки, когато установи, че контролираните по този закон лица, техните служители, лица, които по договор изпълняват ръководни функции в тях или сключват сделки за тяхна сметка, са извършили или извършват действия, с които:

1. нарушават разпоредби на този закон, на подзаконовите актове по прилагането му и на актове на комисията;

2. застрашават сигурността на енергийната система, интересите на обществото или на потребителите на електрическа и топлинна енергия и природен газ или на други енергийни предприятия;

3. нарушават условията за извършване на лицензионната дейност;

4. възпрепятстват упражняването на контролна дейност от комисията.

(2) Принудителните административни мерки по ал. 1, производството по налагането и обжалването им се уреждат в глава тринадесета от Закона за енергетиката.

Чл. 58. (1) Изпълнителният директор на АУЕР или оправомощено от него длъжностно лице дава задължителни предписания за отстраняване на констатирани нарушения на този закон и подзаконовите актове по прилагането му и определя срок за тяхното изпълнение.

(2) Лицата, на които са дадени задължителни предписания, уведомяват за тяхното изпълнение в определения им срок лицата по ал. 1.

Чл. 59. (1) Кмет на община, който:

1. не изпълни задължението си по чл. 10, ал. 1 да разработи и внесе за приемане от общинския съвет общинска дългосрочна или краткосрочна програма за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива в съответствие с НПДЕВИ;

2. не изпълни свое задължение по чл. 10, ал. 3 или 4, се наказва се с глоба от 2000 до 10 000 лв.

(2) Областен управител, който не предостави на АУЕР информация по чл. 8, т. 3 за изпълнението на програмите по чл. 9, се наказва с глоба от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 60. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.; изм., бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) (1) На енергийно предприятие, чийто оператор на преносна или разпределителна мрежа:

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г.) не изпълни някое от задълженията си по чл. 18, ал. 1, т. 1 и 3, ал. 4, т. 1 и 2;

2. не изпълни задължението си по чл. 22, ал. 1 или 2;

3. не изпълни някое от задълженията си по чл. 28, ал. 1 - 3, се налага имуществена санкция в размер от 20 000 до 30 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) При повторно извършено нарушение имуществената санкция е в трикратен размер на санкцията по ал. 1.

Чл. 60а. (Нов - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) (1) На енергийно предприятие, което наруши разпоредбите на чл. 26, ал. 3 или чл. 31, ал. 10, се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв.

(2) При повторно извършено нарушение имуществената санкция е в размер на 150 000 лв.

Чл. 61. (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) (1) На енергийно предприятие, което откаже незаконосъобразно:

1. присъединяване към съответната енергийна мрежа;
2. сключване на договор за изкупуване на електрическа енергия;
3. достъп до мрежите за пренос или разпределение на електрическа енергия и природен газ;

4. присъединяване на обекти за производство на топлинна енергия от възобновяеми източници към топлопреносната мрежа;

5. изкупуване на произведената от друг производител топлинна енергия, се налага имуществена санкция в размер от 20 000 до 1 000 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) При повторно извършено нарушение имуществената санкция е в трикратен размер на санкцията по ал. 1.

Чл. 62. (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.).

Чл. 63. (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) (1) На обществения доставчик или на краен снабдител, който не изпълни свое задължение по чл. 18, ал. 4, т. 5 или чл. 31, се налага имуществена санкция в размер от 70 000 до 200 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) При повторно извършено нарушение имуществената санкция е в трикратен размер на санкцията по ал. 1.

Чл. 64. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) (1) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) На производител на електрическа енергия от възобновяем източник, който не изпълни задължението си по чл. 34, ал. 8, се налага глоба от 300 до 3000 лв. или имуществена санкция в размер от 500 до 10 000 лв.

(2) На лице, което не предостави информация в случаите, предвидени в този закон и в нормативните актове по прилагането му, се налага глоба от 1000 до 3000 лв. или имуществена санкция в размер от 10 000 до 20 000 лв.

Чл. 65. (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) (1) На лице, което издаде сертификат за съответствие на биогоривата и течните горива от биомаса с критериите за устойчивост в нарушение на условията и реда за тяхното издаване, предвидени в наредбата по чл. 44, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер от 20 000 до 50 000 лв.

(2) С изключение на случаите по ал. 1 на лице, което извърши одит в нарушение на изискванията на наредбата по чл. 44, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 20 000 лв.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) При повторно извършено нарушение по ал. 1 или 2 имуществената санкция е в трикратен размер на санкцията по ал. 1, съответно по ал. 2.

Чл. 66. (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) (1) Който пречи или допусне да се пречи на контролната дейност, осъществявана от длъжностни лица по този закон и нормативните актове по прилагането му, ако това не съставлява престъпление, се наказва от съответния компетентен административнонаказващ орган с глоба от 2000 до 5000 лв., а на юридическото лице или едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) При повторно извършено нарушение имуществената санкция е в трикратен размер на санкцията по ал. 1.

Чл. 67. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.; изм. и доп., бр. 91 от 2018 г.) (1) На лице, което пуска на пазара течни горива от нефтен произход в нарушение на разпоредбата на чл. 47, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер 200 000 лв.

(2) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) На разпространител, който предлага на пазара течни горива от нефтен произход в нарушение на разпоредбата на чл. 47, ал. 2 или 3, се налага глоба в размер 50 000 лв. или имуществена санкция в размер 100 000 лв.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) На краен разпространител, който предлага на пазара течни горива от нефтен произход в нарушение на разпоредбата на чл. 47, ал. 2 или 4, се налага глоба в размер 25 000 лв. или имуществена санкция в размер 50 000 лв.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г. предишна ал. 3, доп., бр. 91 от 2018 г.) На лице, което предоставя на пазара течни горива от нефтен произход в нарушение на разпоредбата на чл. 50, ал. 4, се налага глоба в размер 5000 лв или имуществена санкция в размер 10 000 лв.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) При повторно извършено нарушение по ал. 1, 2, 3 или 4 глобата или имуществената санкция е в трикратен размер на глобата, съответно на санкцията по ал. 1, 2, 3 или 4.

Чл. 67а. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; отм., бр. 33 от 2014 г.)

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) (1) Който наруши разпоредба на този закон или на нормативен акт по прилагането му, ако не подлежи на наказание по чл. 59 - 67, се наказва от съответния компетентен административнонаказващ орган с глоба от 1000 до 2000 лв., а на юридическото лице или едноличен търговец се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) При повторно извършено нарушение глобата или имуществената санкция е в трикратен размер на глобата, съответно на санкцията, по ал. 1.

Чл. 69. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 33 от 2014 г.) (1) Актовете, с които се установяват административните нарушения, се съставят от длъжностни лица:

1. определени със заповед на министъра на околната среда и водите - за нарушения по чл. 65;

2. определени със заповед на председателя на КЕВР - за нарушения по чл. 60 - 63, 66 и 68;

3. определени със заповед на изпълнителния директор на АУЕР - за нарушения по чл. 59, 64, 66 и 68;

4. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; изм., бр. 33 от 2014 г.) определени със заповед на председателя на ДАМТН - за нарушения по чл. 66, 67 и 68.

(2) Наказателните постановления се издават от:

1. министъра на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице - в случаите по ал. 1, т. 1;

2. председателя на КЕВР или оправомощено от него длъжностно лице - в случаите по ал. 1, т. 2;

3. изпълнителния директор на АУЕР или оправомощено от него длъжностно лице - в случаите по ал. 1, т. 3;

4. председателя на ДАМТН или оправомощено от него длъжностно лице - в случаите по ал. 1, т. 4.

Чл. 70. Актовете по чл. 69, ал. 1, т. 4 се съставят при спазване изискванията на чл. 43а, ал. 2 от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Чл. 71. (1) Когато нарушителят е известен, но не е открит на адреса, посочен при връчването на акта за административно нарушение, или е напуснал страната, или е

посочил адрес само в чужбина, наказателното постановление по чл. 69, ал. 2, т. 4 не се връчва. Постановлението се смята за влязло в сила два месеца след издаването му.

(2) В наказателните постановления по чл. 69, ал. 2, т. 4 задължително се посочва, че наложената глоба или имуществена санкция, както и разходите за вземане и изпитване на пробите от течни горива постъпват по бюджетната сметка на ДАМТН и служат като покана за доброволно изпълнение след влизането им в сила.

Чл. 72. Нарушенията по чл. 49 се установяват от митническите органи при условията и по реда на Закона за акцизите и данъчните складове и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Чл. 73. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; обявен за противоконституционен, бр. 65 от 2014 г., с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.) (1) На лице, задължено да удържи и внесе таксата по чл. 35а, което не подаде справката по чл. 35б, ал. 2, не я подаде в срок, не посочи или посочи неверни данни или обстоятелства, водещи до определяне на дължимата такса в по-малък размер, се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 размерът на имуществената санкция е от 7000 до 15 000 лв.

(3) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на КЕВР, а наказателните постановления се издават от председателя на КЕВР или от оправомощено от него длъжностно лице.

(4) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.; бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.; доп., бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.; изм. и доп., бр. 91 от 2018 г.) По смисъла на този закон:

1. „**Биогорива**“ са течни или газообразни горива за транспорта, произведени от биомаса, включително:

а) „**биодизел**“: метилов естер, произведен от растителни или животински мазнини, с качество на дизелово гориво, предназначен за употреба чист или в смес с гориво за дизелови двигатели;

б) „**биоетанол**“: етанол, произведен от биомаса и/или от биоразградими фракции на отпадъци, предназначен за употреба чист или в смеси с гориво за бензинови двигатели;

в) (изм. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „**етери, произведени от биомаса**“: кислородсъдържащи съединения (етил-третичен-бутил-етер или ЕТБЕ), произведени на базата на биоетанол, при което обменният процент био-ЕТБЕ, изчислен като биогориво, е 47, биодиметилетер: диметилетер, произведен от биомаса, предназначен за употреба като биогориво, и био-метил-третичен-бутил-етер: гориво, произведено на базата на биометанол, при което обемният процент био-метил-третичен-бутил-етер, изчислен като биогориво, е 36, предназначени за използване чисти или в смеси с гориво за бензинови двигатели.

г) (нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) биогорива от ново поколение.

2. „**Биомаса**“ е биологично разграждаща се част от продукти, отпадъци и остатъци от биологичен произход от селското стопанство (включително растителни и животински вещества), горското стопанство и свързаните с тях промишлености, включително рибно стопанство и аквакултури, както и биологично разграждаща се част от промишлени и битови отпадъци.

3. „Брутно крайно потребление на енергия“ е потреблението на енергийните продукти, доставяни за енергийни цели на промишлеността, транспорта, домакинствата, услугите, включително обществените услуги, селското стопанство, горското стопанство и рибното стопанство, включително потреблението на електрическа енергия и топлинна енергия от енергийния сектор за целите на производството на електрическа енергия и топлинна енергия и включително загубите при преноса и разпределението на електрическа енергия и топлинна енергия.

4. „Газ от възобновяеми източници“ е газообразно гориво, произведено от биомаса и/или от биоразградими фракции на отпадъци, което може да бъде пречистено, докато достигне качеството на природния газ, предназначено за енергийни цели, включително за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане, както и за употреба като биогориво.

5. „Гаранция за произход“ е електронен документ, който служи като доказателство пред краен потребител (купувач за собствено ползване), че определен дял или количество от доставената му енергия е произведено от възобновяеми източници.

6. „Енергия за собствени нужди“ е количеството енергия, потребявана при работата на съоръженията и инсталациите, чрез които се осъществява производството на енергия от възобновяеми източници.

7. „Енергия за собствено потребление“ е количеството енергия, използвано за снабдяване на обекти, клонове и предприятия на собственика на съоръженията и инсталациите за производство на енергия от възобновяеми източници.

8. „Енергия от възобновяеми източници“ е енергията от възобновяеми неизкопаеми източници: вятърна, слънчева енергия, енергия, съхранявана под формата на топлина в атмосферния въздух - аеротермална енергия, енергия, съхранявана под формата на топлина под повърхността на твърдата почва - геотермална енергия, енергия, съхранявана под формата на топлина в повърхностните води - хидротермална енергия, океанска енергия, водоелектрическа енергия, биомаса, газ от възобновяеми източници, сметищен газ и газ от пречиствателни инсталации за отпадни води.

9. „Енергия от възобновяеми източници в транспорта“ е електрическата енергия, произведена от възобновяем източник, която се консумира в транспорта.

10. „Задължение за енергията от възобновяеми източници“ означава национална схема за подпомагане, изискваща от производителите на енергия да включат определен дял енергия от възобновяеми източници в своето производство, изискваща от доставчиците на енергия да включат в своите доставки определен дял енергия от възобновяеми източници или изискваща от потребители на енергия да включат определен дял енергия от възобновяеми източници в своето потребление, включително схеми за използване на зелени сертификати.

11. „Комбинирано изгаряне“ е изгаряне на горива от възобновяеми източници и невъзобновяеми източници, при което поне 20 на сто от използваното гориво за производството на електрическа и/или топлинна енергия е от възобновяеми източници.

12. „Краен разпространител“ е понятие по смисъла на § 1, т. 20 от допълнителните разпоредби на Закона за чистотата на атмосферния въздух.

13. „Лицата, които пускат на пазара биогорива и течни горива от биомаса“, са:

а) производителите - всяко лице, което произвежда и предоставя на пазара биогорива и течни горива от биомаса като част от своята търговска или професионална дейност с цел продуктите да бъдат предоставени на пазара на територията на страната;

б) лицата, които въвеждат биогорива и течни горива от биомаса от друга държава - членка на Европейския съюз - всяко лице, което въвежда биогорива и течни горива от биомаса на територията на Република България като част от своята търговска или

професионална дейност с цел продуктите да бъдат предоставени на пазара на територията на страната;

в) вносителите - всяко юридическо лице, което внася на територията на Република България биогорива и течни горива от биомаса от трета държава с цел продуктите да бъдат предоставени на пазара на територията на страната.

14. **„Повторно“** е административно нарушение, което е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за нарушение от същия вид.

15. **„Предоставяне на пазара“** е понятие по смисъла на чл. 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ, L 218/30 от 13 август 2008 г.).

16. **„Производни на биогоривата“** са течни горива, получени от биогорива, като например етил-третичен-бутил-етер с процент на биогоривото, не по-малък от 47.

17. **„Производствена зона“** е съвкупност от съседни поземлени имоти със сходни характеристики и предназначени за устройство и застрояване предимно със сгради и съоръжения за производствени и складови дейности.

18. **„Пускане на пазара“** е понятие по смисъла на § 1, т. 17 от допълнителните разпоредби на Закона за чистотата на атмосферния въздух.

19. **„Район на присъединяване“** е част от лицензионната територия на оператор на електрическа мрежа, в която експлоатацията на съответната мрежа се осъществява от териториално подразделение на оператора.

20. **„Сгради за обществено обслужване“** са всички сгради - държавна, общинска или частна собственост, които осигуряват дейности в областта на образованието, здравеопазването, социалните грижи, културата, административните услуги, търговските услуги и други услуги от обществен интерес.

20а. (Нова - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) **„Системно“** е извършването на три или повече нарушения на този закон или на нормативните актове по прилагането му в рамките на две календарни години.

21. **„Схема за подпомагане“** е инструмент, схема или механизъм, прилагани самостоятелно или съвместно с една или повече държави - членки на Европейския съюз, които насърчават използването на енергия от възобновяеми източници чрез:

а) намаляване себестойността на тази енергия;

б) увеличаване на цената, на която може да бъде продадена, или

в) увеличаване обема на покупките на енергия от възобновяеми източници посредством задължение за изкупуване или потребление на енергия от възобновяеми източници или по друг начин, включително инвестиционни помощи, данъчни облекчения или намаления, връщане на платени данъци, схеми за подпомагане на задължението за използване на възобновяеми източници на енергия, включително тези, при които се използват зелени сертификати, и схеми за пряко ценово подпомагане, включително преференциални тарифи и премийни плащания.

22. **„Суровини за производство на биогорива и течни горива от биомаса“** са растителните видове, отпадъците и остатъците от горското, селското и рибното стопанство и аквакултурите.

23. **„Терени с високи въглеродни запаси“** са територии, които през м. януари 2008 г. са имали, но вече нямат, един от следните статуту:

а) мочурища - почви, покрити или наситени с вода постоянно или през значителна част от годината;

б) трайно залесени зони - терени с площ над един хектар, с височина на дърветата над 5 метра и с покритие от короните над 30 на сто или с дървета, които могат да достигнат тези прагове на място;

в) терени с площ над един хектар, с височина на дърветата над 5 метра и с покритие от короните между 10 и 30 на сто или с дървета, които могат да достигнат тези прагове на място, освен ако при условията и по реда на наредбата по чл. 13, ал. 7 се докаже изпълнението на условията по чл. 37, ал. 1, т. 4.

24. „Терени с голямо значение за биоразнообразието“ са терени, които през или след м. януари 2008 г. са имали, независимо дали продължават да имат, някой от следните статuti:

а) девствени гори или други залесени с местни видове земи, при които липсва съществено нарушение на екологичните процеси, определени с областните планове за развитие на горските територии по чл. 9, ал. 1, т. 2 от Закона за горите;

б) територии, определени по реда на специален закон с оглед защита на биологичното разнообразие, както и установени територии на редки и застрашени екосистеми и видове, признати от международни споразумения или от Европейската комисия, освен когато производството на суровини от такива зони не противоречи на природозащитните цели и това е установено в акт на компетентния орган;

в) (изм. и доп. - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) пасища с висока степен на биоразнообразие, които са богати на растителни и животински видове, не са ерозирани и независимо от човешката намеса в тях са запазени естественият състав на видовете и екологичните характеристики и процеси освен когато добивът на суровини от определените изкуствени пасища е необходим за запазване на пасището;

25. „Течни горива от биомаса“ са течни горива, произведени от биомаса и предназначени за енергийни цели, включително за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане, и различни от тези за транспорт.

26. Формите за предлагане на биогорива на пазара са:

а) „чисти“ - чисти биогорива или течни горива с високо съдържание на биогоривото в тях със специфични качества за използването им в транспорта;

б) „смеси“ - смеси на биогорива с течни горива в съответствие с изискванията за качество на горивата от нефтен произход, заложен в техническите спецификации за автомобилни бензини (БДС EN 228) и гориво за дизелови двигатели (БДС EN 590).

27. „Значително намаляване на количествата пренесена и/или разпределена енергия“ е ограничаването от оператора на съответната електрическа мрежа на над 20 на сто от номиналната мощност на обекта за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници за повече от 72 часа.

28. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) „Съществено изменение на ценообразуващ елемент“ е такова изменение, при което се констатира разлика с повече от 10 на сто между стойността на ценообразуващия елемент към датата на анализа и стойността му към датата на решението, с което са определени цените по чл. 32.

29. (Нова - ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.) „Нетно специфично производство на електрическа енергия“ е средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно решението на КЕВР за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди.

30. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „Биогорива от ново поколение“ са биогоривата от ново поколение тип „А“ и биогоривата от ново поколение тип „Б“.

31. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „Биогорива от ново поколение тип „А“ са биогорива, произведени от следните суровини и горива:

а) водорасли, отглеждани на сушата в басейни или във фотобиореактори;

б) фракция на биомасата в смесени битови отпадъци, но не и отделени домакински отпадъци, които подлежат на рециклиране по цели съгласно чл. 31, ал. 1, т. 1 от Закона за управление на отпадъците;

в) биоотпадъци, по смисъла на § 1, т. 2 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците, от частни домакинства, които подлежат на разделно събиране по смисъла на § 1, т. 34 от допълнителните разпоредби на същия закон;

г) фракция на биомасата в промишлени отпадъци, които не подлежат на използване във веригата на хранителните продукти или фуражите, включително материали от търговията на едро и на дребно, от хранителната промишленост, селското стопанство, рибарството и аквакултурите, с изключение на биогоривата от ново поколение тип „Б“;

д) слама;

е) животински тор и утайка от пречистване на отпадъчни води;

ж) отпадъчни води от производството на палмово масло и празни гроздове от палмови плодове;

з) смола от талово масло;

и) суров глицерин;

к) багаса;

л) гроздови джибри и винена утайка;

м) орехови черупки;

н) шушулки;

о) кочани, почистени от царевичните зърна;

п) фракция на биомасата в отпадъци и остатъчни продукти от горското стопанство и свързаните с него промишлени отрасли, като кора, клони, отгледна сеч, листа, иглички, връхчета от дървета, стърготини, талаш, черна луга, кафява луга, съдържащи фибри-утайки, лигнин и талово масло;

р) други нехранителни целулозни материали;

с) други лигноцелулозни материали с изключение на дървени трупи и трупи за фурнир;

т) възобновяеми течни и газообразни горива от небиологичен произход в транспорта;

у) уловен и използван въглерод за транспортни цели, ако енергийният източник е възобновяем;

ф) бактерии, ако енергийният източник е възобновяем;

х) суровини, включени в съответен делегиран акт на Европейската комисия.

32. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „Биогорива от ново поколение тип „Б“ са биогоривата, произведени от:

а) използвано олио за готвене;

б) животински мазнини, класифицирани в категории 1 и 2 съгласно Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, предназначени за консумация от човека и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (Регламент за страничните животински продукти) (ОВ, L 300/1 от 14 ноември 2009 г.);

33. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „Богати на скорбяла култури“ са култури, включващи основно зърнени култури (независимо дали се използват само зърната, или се използва цялото растение, като при силажната царевица), грудки и кореноплодни (като картофи, земни ябълки, сладки патати, маниока и игнам) и грудколуковици (като таро и маланга).

34. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „Възобновяеми течни и газообразни горива от небиологичен произход в транспорта“ са течни или газообразни горива, различни от биогорива, чието енергийно съдържание произхожда от възобновяеми енергийни източници, различни от биомаса, и които се използват в транспорта.

35. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „Лигноцелулозни материали“ са материали, изградени от лигнин, целулоза и хемицелулоза, например биомаса от горите, дървесни

енергийни култури и остатъци и отпадъци от горското стопанство и свързаните с него промишлени отрасли.

36. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „**Нехранителни целулозни материали**“ са суровини, изградени основно от целулоза и хемицелулоза, които имат по-ниско съдържание на лигнин от лигноцелулозните материали. Те включват остатъци от хранителни и фуражни култури (например слама, стъбла, шушулки и черупки), тревисти енергийни култури с ниско съдържание на скорбяла (например райграс, стрелковидна трева, слонска трева, гигантска тръстика и култури за защита и подобряване на почвата преди и след основните култури), промишлени остатъци (включително от хранителни и фуражни култури след извличането на растителните масла, захарите, скорбялата и протеина) и материали от биоразградими отпадъци.

37. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „**Остатък от преработване**“ е вещество, което не е търсеният пряко краен продукт или крайни продукти от даден процес на производство. Веществото не е основната цел на производствения процес и процесът не е модифициран специално, така че то да бъде произведено.

38. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „**Остатъци от горското, селското и рибното стопанство и аквакултурите**“ са остатъци, които се произвеждат пряко от горското, селското и рибното стопанство и аквакултурите. Те не включват остатъци от свързаната с тези отрасли промишленост или от преработване.

39. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „**Отпадък**“ е всяко вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи, с изключение на веществата, които са били умишлено изменени или замърсени, за да отговарят на това определение.

40. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „**Разпространител**“ е всяко лице, което осъществява разпространение на течни горива по смисъла на § 1, т. 23 от допълнителните разпоредби на Закона за чистотата на атмосферния въздух.

41. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „**Земя със силно влошено качество**“ е земя, която за значителен период от време е била засолена в значителна степен или има особено ниско съдържание на органични вещества и е тежко ерозирала.

42. (Нова - ДВ, бр. 91 от 2018 г.) „**Силно замърсена земя**“ е земя, която не е годна за отглеждане на храни или фуражи поради почвено замърсяване.

43. „**Произвеждащ потребител**“ е краен клиент на електрическа енергия, притежаващ енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, който произвежда възобновяема електрическа енергия за собствено потребление и който може да съхранява или продава собствено произведената възобновяема електрическа енергия. Произвеждащите потребители представляват активни клиенти, по смисъла на Закона за енергетиката. За притежавани обекти се считат обекти с право на собственост или учредено вещно право на ползване, или наличие на наемно или лизингово правоотношение в полза на произвеждащия потребител върху производствените съоръжения.

44. „**Общност за възобновяема енергия**“ е правен субект, организиран в една от формите съгласно настоящия закон, който стопанисва или разработва проект за възобновяема енергия и се основава на открито и доброволно участие и който е независимо и ефективно контролиран, по смисъла на § 1в. от Търговския закон, от своите членове, които са разположени в близост до проектите за възобновяема енергия, стопанисвани или разработвани от тази общност. За стопанисван или разработван обект от общността се считат обекти с право на собственост или учредено вещно право на ползване, или наличие на наемно или лизингово правоотношение в полза на общността върху производствените

съоръжения, а в случаите на обекти в процес на разработка – върху недвижимите имоти, в които е предвидено тяхното разполагане.

45. „Нетно отчитане“ означава уговорена тарифа между двама участника на енергийния пазар, при която дължимата цена за измерената получена от и внесена в съответната мрежа енергия в една точка на измерване се прихваща текущо на уговорени интервали от време, които може да са месечни, дневни, почасови или на 15 минути в рамките на деня.

46. „Виртуалното нетно отчитане“ означава уговорена тарифа между двама и повече участници на електроенергийния пазар, между които се извършва нетно отчитане между показателите на получена от и внесена в съответната мрежа енергия в повече от една точки на измерване.

§ 2. Този закон въвежда изискванията на Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО (ОВ, L 140/16 от 5 юни 2009 г.).

§ 3. Разпоредбите на закона, които се отнасят за държавите - членки на Европейския съюз, се прилагат и за държавите - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. Законът за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (обн., ДВ, бр. 49 от 2007 г.; изм., бр. 98 от 2008 г. и бр. 82 и 102 от 2009 г.) се отменя.

§ 5. (1) Първият доклад по чл. 13, ал. 1 се представя на Европейската комисия до 31 декември 2011 г. и съдържа информацията по чл. 13, ал. 2, както и намерение за:

1. създаване на единен административен орган, отговарящ за обработването на заявления за разрешаване, сертифициране и лицензиране на инсталации за енергия от възобновяеми източници, както и за предоставяне на административна помощ на заявителите;

2. въвеждане на автоматично одобряване на заявленията за проектиране и на разрешения в случаите, когато съответният разрешаващ орган не е отговорил в предвидения срок, или

3. означаване на географските обекти, подходящи за добив на енергия от възобновяеми източници, за нуждите на планирането на териториалното устройство, както и за създаването на местни топлофикационни и охладителни системи.

(2) Министърът на енергетиката изготвя и след приемането им от Министерския съвет изпраща до Европейската комисия и публикува на интернет страницата на Министерството на енергетиката:

1. до 30 юни 2011 г. - доклад за постигане на националните индикативни цели за потребление на биогорива и други възобновяеми горива в транспорта в съответствие с чл. 4 от Директива 2003/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 май 2003 г. относно насърчаването на използването на биогорива и други възобновяеми горива за транспорт;

2. до 27 октомври 2011 г. - доклад за постигане на националните индикативни цели за потребление на електрическа енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници, в съответствие с чл. 3 от Директива 2001/77/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 27 септември 2001 г. относно насърчаване на производството и

потреблението на електроенергия от възобновяеми енергийни източници на вътрешния електроенергиен пазар.

§ 6. (1) Присъединяването на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, за които има сключени договори за присъединяване към съответната електрическа мрежа, се извършва:

1. по досегашния ред, ако производителят - страна по договора, към датата на влизането в сила на закона е платил цена за присъединяване или е поел задължението за изграждане на присъединителни и други съоръжения от мрежата съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката;

2. при договорените условия и по цена за присъединяване съгласно този закон, ако не е изпълнено едно от условията по т. 1.

(2) Присъединяването на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, за които има сключени предварителни договори за присъединяване към съответната електрическа мрежа, се извършва при договорените условия, след привеждането на тези договори в съответствие с ал. 4, по цена за присъединяване съгласно този закон и ако в срок до един месец от обявяване на преференциалните цени съгласно § 8, ал. 1 производителят - страна по предварителния договор:

1. внесе аванса по чл. 29, ал. 1, в случаите когато съоръжения за присъединяване се изграждат от собственика на съответната мрежа, или гаранция в същия размер в случаите, когато производителят е поел задължението за изграждане на присъединителни и други съоръжения от мрежата съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката;

2. представи доказателства за придобити вещни права върху имотите, в които ще бъде изграден енергийният обект за производство на електрическа енергия;

3. представи копие на виза за проектиране или влязъл в сила подробен устройствен план, когато издаването им е задължително съгласно разпоредбите на Закона за устройство на територията, за енергийния обект, който ще се присъединява, с изключение на присъединителните съоръжения.

(3) В случаите, когато производителят е изградил присъединителните съоръжения и други съоръжения от мрежата, дадената гаранция се възстановява в срок до един месец след въвеждането им в експлоатация по реда на Закона за устройство на територията.

(4) Срокът на предварителните договори за присъединяване по ал. 2 е до една година от влизането в сила на закона, но не по-дълъг от срока, предвиден в съответния предварителен договор. Договорите за присъединяване се сключват съгласно чл. 29.

(5) Предварителните договори за присъединяване, за които не бъдат изпълнени условията, посочени в ал. 2, се смятат за прекратени от датата на изтичане на срока, посочен в ал. 2.

(6) Документите по ал. 2 се представят от производителя пред преносното, съответно разпределителното предприятие. Преносното предприятие, съответно разпределителните предприятия в срок до 4 месеца от влизането в сила на закона представят в КЕВР информацията относно договорите по ал. 2 и 5.

(7) Мощностите за присъединяване на обектите по ал. 2 се отчитат при изготвяне на предвижданите електрически мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване по чл. 22, ал. 1 и 2, и се публикуват по реда на чл. 22, ал. 5.

(8) Издадените становища за условията и начина за присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, за които към датата на влизане в сила на закона не са сключени предварителни договори за присъединяване, се смятат за невалидни.

§ 7. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) (1) За енергийни обекти, с изключение на водноелектрически централи с обща инсталирана мощност над 10 MW, въведени в експлоатация към датата на влизане в сила на закона, дългосрочните договори за изкупуване на електрическата енергия от възобновяеми източници запазват действието си, като преференциалната цена за изкупуване е действащата към датата на влизане в сила на закона.

(2) За енергийни обекти, с изключение на водноелектрически централи с обща инсталирана мощност над 10 MW, за които към датата на влизане в сила на закона са сключени предварителни договори за присъединяване, за които се изпълнят условията по § 6, ал. 2, или са сключени договори за присъединяване, цената по договорите за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници е действащата към датата на съставяне на констативен акт за завършване изграждането на енергийния обект съгласно чл. 176, ал. 1 от Закона за устройство на територията.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2012 г., в сила от 10.04.2012 г.) Цената по ал. 1 и 2 е еднаква за целия срок на действие на договора за изкупуване, когато енергийният обект се въвежда в експлоатация на един етап.

(4) Сроковете за задължително изкупуване за съществуващите производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, с изключение на водноелектрически енергийни обекти с инсталирана мощност над 10 MW, са предвидените в § 3, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на отменения Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата.

§ 8. (1) В срок до един месец от датата на влизането в сила на закона ДКЕВР определя и обявява преференциални цени съгласно чл. 32.

(2) До определянето на преференциалните цени по ал. 1 се прилагат цените, определени към датата на влизането в сила на закона.

§ 9. (1) Издадените от ДКЕВР сертификати за произход на енергията от възобновяеми източници запазват действието си. До влизането в сила на наредбата по чл. 35, ал. 4 ДКЕВР издава на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници сертификати за произход при условията и по реда на наредбата по чл. 19, ал. 3 от отменения Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата.

(2) В двумесечен срок от влизането в сила на наредбата по чл. 35, ал. 4 производителите на енергия от възобновяеми източници подават заявления, а ДКЕВР издава сертификат за произход за електрическата енергия от възобновяеми източници, произведена до датата на влизане в сила на наредбата по чл. 35, ал. 4, при условията и по реда на наредбата по чл. 19, ал. 3 на отменения Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата.

(3) Общественият доставчик, съответно крайните снабдителите, изкупуват цялото количество електрическа енергия, за което има издаден сертификат по реда на ал. 1 и 2, с изключение на количествата, за които производителят има сключени договори по реда на глава девета, раздел VII от Закона за енергетиката или с които участва на балансиращия пазар, както и количеството енергия, произведено за собствени нужди.

(4) Държавната комисия за енергийно и водно регулиране предава необходимата информация, включително база данни, във връзка с издаването на сертификатите за произход по реда на наредбата по чл. 19, ал. 3 от отменения Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата.

§ 10. (1) Подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона се приемат в срок до един месец от влизането му в сила с изключение на:

1. наредбата по чл. 44, ал. 1, която се приема в срок до 6 месеца от влизането му в сила;

2. наредбата по чл. 21, ал. 5, която се приема в срок до 31 декември 2011 г.

(2) Подзаконовите нормативни актове по прилагането на Закона за енергетиката се привеждат в съответствие с този закон в срок до един месец от влизането му в сила.

(3) До приемането на подзаконовите нормативни актове по ал. 1 се прилагат подзаконовите нормативни актове, издадени за прилагане на отменения Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата, доколкото не противоречат на този закон.

§ 11. Член 31, ал. 7, т. 2 и ал. 8 се прилагат за проекти, по отношение на които заявления за подпомагане постъпват след влизането в сила на закона.

§ 12. Заварените към датата на влизането в сила на закона административнонаказателни производства по отменения Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата се довършват по досегашния ред.

§ 13. В Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 107 от 2003 г.; изм., бр. 18 от 2004 г., бр. 18 и 95 от 2005 г., бр. 30, 65 и 74 от 2006 г., бр. 49, 55 и 59 от 2007 г., бр. 36, 43 и 98 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 82 и 103 от 2009 г. и бр. 54 и 97 от 2010 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 4, ал. 2, т. 5 след думите „по този закон“ се добавя „или за изпълнение на задълженията за дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия“.

2. В чл. 21, ал. 1, т. 14 думите „от възобновяеми енергийни източници и“ се заличават.

3. В чл. 31, т. 7 думите „възобновяеми енергийни източници“ се заменят с „енергия от възобновяеми източници“.

4. В чл. 35, ал. 2, т. 3 думите „по чл. 16 от Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата“ се заменят с „по Закона за енергията от възобновяеми източници“.

5. В чл. 93а, ал. 1 думите „възобновяеми енергийни източници“ се заменят с „възобновяеми източници“.

6. В чл. 94а, ал. 3 думите „възобновяеми енергийни източници“ се заменят с „възобновяеми източници“.

7. В чл. 127, ал. 1, т. 3 думите „възобновяеми енергийни източници“ се заменят с „възобновяеми източници“.

8. В § 1 от допълнителната разпоредба:

а) в т. 24а думите „възобновяемите енергийни източници, използвани за производство на електрическа и топлинна енергия“ се заменят с „възобновяемите източници, използвани за производство на електрическа енергия, топлинна енергия или енергия за охлаждане“;

б) точка 33 се изменя така:

„33. Място на присъединяване към електрическата мрежа“ е всяка от точките в конструкцията на преносната или разпределителната електрическа мрежа, към която са свързани съоръженията за присъединяване на един или повече потребители или производители.“

§ 14. В Закона за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 1 от 2001 г.; изм., бр. 41 и 111 от 2001 г., бр. 43 от 2002 г., бр. 20, 65 и 107 от 2003 г., бр. 36 и 65 от 2004 г., бр. 28, 76, 77, 88, 94, 95, 103 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34, 37, 65, 76, 79, 80, 82, 106 и 108 от 2006 г., бр. 41, 53 и 61 от 2007 г., бр. 33, 43, 54, 69, 98 и 102 от 2008 г., бр. 6, 17, 19, 80, 92 и 93 от 2009 г., бр. 15, 41, 50, 54 и 87 от 2010 г. и бр. 19 от 2011 г.) в чл. 147 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 14:

„14. монтаж на инсталации за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и/или енергия за охлаждане от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност до 30 kW включително към съществуващите сгради в урбанизираните

територии, в т.ч. върху покривните и фасадните им конструкции и в собствените им поземлени имоти."

2. В ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „а в случаите по т. 14 - се представят становища на инженер-конструктор, на електроинженер и/или на инженер по топлотехника с чертежи, схеми, изчисления и указания за изпълнението им".

§ 15. В Закона за енергийната ефективност (обн., ДВ, бр. 98 от 2008 г.; изм., бр. 6, 19, 42 и 82 от 2009 г. и бр. 15, 52 и 97 от 2010 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 5:

а) в ал. 1 думите „Агенцията по енергийна ефективност" се заменят с „Агенцията за устойчиво енергийно развитие";

б) създава се ал. 4:

„(4) Правомощията на изпълнителния директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие по изпълнение на държавната политика за насърчаване на производството и потреблението на електрическа енергия, топлинна енергия и на енергия за охлаждане от възобновяеми източници, производството и потреблението на газ от възобновяеми източници, както и производството и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта се определят със Закона за енергията от възобновяеми източници."

2. В чл. 10, ал. 2 думите „Фонд „Енергийна ефективност" се заменят с „Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници".

3. В чл. 39, ал. 2 думите „Фонд „Енергийна ефективност" се заменят с „Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници".

4. В чл. 40, ал. 3, т. 8 след думите „Енергийна ефективност" се добавя „и възобновяеми източници".

5. В чл. 41, ал. 1, т. 4 след думите „енергийна ефективност" се добавя „и възобновяеми източници".

6. В чл. 43, т. 3 след думите „Енергийна ефективност" се добавя „и възобновяеми източници".

7. В глава пета в наименованието на раздел V след думите „енергийна ефективност" се добавя „и възобновяеми източници".

8. В чл. 54:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници" финансира изпълнението на дейностите и мерките за повишаване на енергийната ефективност и насърчаване на дейностите по производство и потребление на енергия от възобновяеми източници с изключение на финансираните от държавния бюджет.";

б) в ал. 2 след думите „Енергийна ефективност" се добавя „и възобновяеми източници".

9. В чл. 55, ал. 1 след думите „енергийна ефективност" се добавя „и за проекти за производство на енергия от възобновяеми източници".

10. В чл. 56, т. 3 накрая се добавя „и на проекти за производство на енергия от възобновяеми източници".

11. В чл. 57, ал. 1:

а) създава се нова т. 5:

„5. постъпления от продажби на квоти за емисии на парникови газове;"

б) досегашната т. 5 става т. 6.

12. Член 58 се изменя така:

„Чл. 58. (1) Средствата на фонда се разходват за:

1. възмездно финансиране на проекти за развитие на енергийната ефективност;

2. възмездно финансиране на дейности и проекти за производство на енергия от възобновяеми източници;

3. гаранционна дейност по кредити от финансово-кредитни институции, отпуснати по проекти по т. 1 и 2;

4. приоритетно финансиране на проекти за:

а) реализиране на мерки за повишаване на енергийната ефективност при крайното потребление на енергия;

б) използване на енергия от възобновяеми източници при крайното потребление на енергия;

5. издръжка на фонда съгласно годишния бюджет за приходите и разходите, одобрен от управителния съвет.

(2) Потребителите на електрическа енергия, топлинна енергия и природен газ в сгради в режим на етажна собственост, учредили юридически лица - сдружения на собственици, по реда на Закона за управление на етажната собственост, могат да кандидатстват за финансиране на проекти за повишаване на енергийната ефективност и на проекти за изграждане на инсталации, използващи възобновяеми източници, от Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“.

13. В чл. 59:

а) в ал. 1:

аа) в текста преди т. 1 цифрата „7“ се заменя с „9“;

бб) създава се т. 2а:

„2а. представител на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, определен от министъра на регионалното развитие и благоустройството;“

вв) точка 4 се изменя така:

„4. петима представители, избрани от общото събрание на донорите на Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“, както следва:

а) представител на неправителствени организации, чиято дейност е насочена към намаляване на риска от глобални изменения на климата;

б) двама експерти с висше икономическо образование с опит във финансирането на проекти в областта на енергетиката;

в) експерт в областта на енергийната ефективност с висше техническо образование;

г) експерт в областта на възобновяемите източници с висше техническо образование.“;

б) алинея 5 се отменя;

в) в ал. 6 думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал. 1, т. 4“;

г) алинея 7 се отменя.

14. В чл. 60, ал. 2:

а) в т. 4 думите „по енергийна ефективност“ се заличават;

б) в т. 5 думите „за енергийна ефективност“ се заличават.

15. Параграф 2 от допълнителните разпоредби се отменя.

16. Навсякъде в закона думите „Агенцията по енергийна ефективност“ се заменят с „Агенцията за устойчиво енергийно развитие“.

§ 16. (1) Агенцията за устойчиво енергийно развитие е правоприменник на дейността, активите, пасивите, архива, както и на другите права и задължения на Агенцията по енергийна ефективност.

(2) В срок до два месеца от влизането в сила на закона Министерският съвет приема устройствен правилник на Агенцията за устойчиво енергийно развитие.

§ 17. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36, 65, 66, 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г. и бр. 19 и 28 от 2011 г.) в чл. 43, ал. 2 накрая се поставя

запетая и се добавя „**както и в случаите на ползване на индивидуални системи за отопление и/или охлаждане с обща инсталирана мощност до 50 kW, използващи като първичен енергиен източник енергията на сухите зони в земните недра и на подземните води с температура до 20 °C, с изключение на минералните води**“.

§ 18. В Закона за акцизите и данъчните складове (обн., ДВ, бр. 91 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 63, 80, 81, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 53, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36 и 106 от 2008 г., бр. 6, 24, 44 и 95 от 2009 г., бр. 55 и 94 от 2010 г. и бр. 19 от 2011 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 32, ал. 1 т. 8 и 9 се изменят така:

„8. за безоловен бензин, използван в транспорта, с кодове по КН 2710 11 31, 2710 11 41, 2710 11 45 и 2710 11 49, в който съдържанието на биоетанол с код по КН 2207 20 00 и съответстващ на изискванията на чл. 37, ал. 1 и 4 и чл. 51, ал. 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници е 4 или повече процента обемни - 688 лв.;

9. за газьол, използван в транспорта, с кодове по КН от 2710 19 41 до 2710 19 49, в който съдържанието на биодизел с код по КН 3824 90 99 и съответстващ на изискванията на чл. 37, ал. 1 и 4 и чл. 51, ал. 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници е 4 или повече процента обемни - 596 лв.“

2. В чл. 109:

а) създават се нова ал. 3 и ал. 4:

„(3) Лице, което смесва биогорива с течни горива от нефтен произход извън данъчен склад, за които не е бил платен акциз изцяло или частично, се наказва с глоба в размер от 10 000 до 25 000 лв. - за физическите лица, и с имуществена санкция в размер от 25 000 до 50 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

(4) При повторно нарушение по ал. 3 глобата е в размер от 20 000 до 50 000 лв., а имуществената санкция - от 50 000 до 100 000 лв.“;

б) досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея думите „**ал. 1 и 2**“ се заменят с „**ал. 1, 2, 3 и 4**“.

3. В чл. 124, ал. 3 думите „**ал. 1**“ се заличават.

§ 19. В Закона за местните данъци и такси (обн., ДВ, бр. 117 от 1997 г.; изм., бр. 71, 83, 105 и 153 от 1998 г., бр. 103 от 1999 г., бр. 34 и 102 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 28, 45, 56 и 119 от 2002 г., бр. 84 и 112 от 2003 г., бр. 6, 18, 36, 70 и 106 от 2004 г., бр. 87, 94, 100, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 36 и 105 от 2006 г., бр. 55 и 110 от 2007 г., бр. 70 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 41 и 95 от 2009 г., бр. 98 от 2010 г. и бр. 19, 28 и 31 от 2011 г.) в чл. 24, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В т. 18, буква „б“ думите „**възобновяеми енергийни източници**“ се заменят с „**възобновяеми източници**“.

2. В т. 19, буква „б“ думите „**възобновяеми енергийни източници**“ се заменят с „**възобновяеми източници**“.

§ 20. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; изм., бр. 98 от 2002 г., бр. 86 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 74, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 99, 102 и 105 от 2006 г., бр. 31, 41 и 89 от 2007 г., бр. 36, 52 и 105 от 2008 г., бр. 12, 32, 19, 35, 47, 82, 93 и 103 от 2009 г. и бр. 46 и 61 от 2010 г.) в чл. 142д, ал. 2, т. 1 се правят следните изменения:

1. В буква „б“ думите „**възобновяемите енергийни източници, в частност използване на**“ се заменят с „**енергията от възобновяеми източници, в частност от**“.

2. В буква „д“ думите „**възобновяеми енергийни източници**“ се заменят с „**енергия от възобновяеми източници**“.

§ 21. В Закона за чистотата на атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 45 от 1996 г.; изм., бр. 49 от 1996 г., бр. 85 от 1997 г., бр. 27 от 2000 г., бр. 102 от 2001 г., бр. 91 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 95 от 2005 г., бр. 99 и 102 от 2006 г., бр. 86 от 2007 г., бр. 36 и 52 от 2008 г., бр. 6, 82 и 93 от 2009 г. и бр. 41, 87 и 88 от 2010 г.) в § 1 от допълнителните разпоредби в т. 21 след думите „**извънпътна техника**“ се добавя

„кораби, плаващи по вътрешните водни пътища, трактори и плавателни съдове за отдых", а след думите „газьоли и" се добавя „течни горива от биомаса, включително".

§ 22. В Закона за общинския дълг (обн., ДВ, бр. 34 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30 и 37 от 2006 г., бр. 80 от 2007 г., бр. 93 и 110 от 2008 г. и бр. 99 от 2010 г.) в чл. 19а накрая се добавя „или от фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници".

§ 23. В Закона за данъците върху доходите на физическите лица (обн., ДВ, бр. 95 от 2006 г.; изм., бр. 52, 64 и 113 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 25, 32, 35, 41, 82, 95 и 99 от 2009 г., бр. 16, 49, 94 и 100 от 2010 г. и бр. 19 и 31 от 2011 г.) в чл. 22, ал. 1, т. 1, буква „м" след думата „ефективност" се добавя „и възобновяеми източници".

§ 24. В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32, 35 и 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г. и бр. 19 и 31 от 2011 г.) в чл. 31, ал. 1, т. 16 след думата „ефективност" се добавя „и възобновяеми източници".

§ 25. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник", с изключение на разпоредбите на:

1. член 20, ал. 1, 2 и 3, които влизат в сила от 1 януари 2012 г. за сгради за обществено обслужване, а за останалите сгради - от 31 декември 2014 г.;
2. член 21, ал. 1, 2, 3 и 4, които влизат в сила от 31 декември 2012 г.;
3. член 22, ал. 1, 2, 3, 4 и 5, които влизат в сила от 1 януари 2012 г.;
4. член 23, ал. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 и 12, които влизат в сила от 1 юли 2012 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 21 април 2011 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Председател на Народното събрание: Цецка Цачева

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници (ДВ, бр. 29 от 10.04.2012 г., в сила от 10.04.2012 г.)

§ 17. (1) За енергийни обекти, с изключение на водноелектрически централи с обща инсталирана мощност над 10 MW, за които към датата на влизане в сила на този закон са сключени предварителни договори за присъединяване и са изпълнени условията по § 6, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби или са сключени договори за присъединяване и които към датата на влизане в сила на този закон не са въведени в експлоатация, цената по договорите за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници, считано от датата на влизане в сила на този закон, е действащата към датата на въвеждането в експлоатация на енергийния обект.

(2) В случаите по ал. 1, когато е предвидено отделни части от енергийния обект да бъдат въведени поетапно в експлоатация и въвеждането в експлоатация на всички предвидени етапи не е извършено към датата на влизане в сила на този закон, цената по договорите за изкупуване на произведената електрическа енергия се определя съгласно чл. 31.

§ 18. (1) Преносното и разпределителните предприятия, след съгласуване с преносното, в срок до три месеца от влизането в сила на този закон изготвят съгласно 10-годишния план за развитие на преносната мрежа и планове за развитие на електроразпределителните мрежи графици за присъединяване на обектите на производителите - страни по сключени предварителни договори за присъединяване на

енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, с изключение на обектите за производство на електрическа енергия от биомаса.

(2) Графиците за присъединяване по ал. 1 се изготвят в съответствие с предвижданото развитие на преносната/разпределителната мрежа и поредността на сключените предварителни договори за присъединяване, а производителите - страни по сключени предварителни договори за присъединяване, се уведомяват за възможните срокове за присъединяване на всеки обект.

(3) В срок до един месец от получаване на уведомлението по ал. 2 производителите - страни по сключени предварителни договори за присъединяване, писмено заявяват съгласие или несъгласие относно срока за присъединяване, за който са уведомени.

(4) В случай на заявено съгласие по ал. 3 срокът за присъединяване се определя с анекс към съответния предварителен договор за присъединяване и срокът на договора е в съответствие с този срок.

(5) В случай на заявено съгласие по ал. 3, когато е подадено искане за сключване на договор за присъединяване, срокът за присъединяване се определя в този договор, а договорът за присъединяване е за посочения срок.

(6) В случай на заявено несъгласие по ал. 3, както и в случаите на незавяване, договорите се смятат за прекратени от датата на изтичане на срока, посочен в ал. 3, а ако е подадено искане за сключване на договор за присъединяване, то не се разглежда.

(7) В случаите по ал. 4 и 5 срокът на валидност на внесената гаранция по § 6, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби се удължава в съответствие със срока на договора.

(8) В случаите по ал. 6 внесения аванс или гаранция по § 6, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби се връща, съответно се освобождава в срок до един месец от изтичането на срока по ал. 3.

(9) Обектите на производителите - страни по сключени предварителни договори за присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от биомаса, се присъединяват в срокове съгласно сроковете на договорите и сроковете по чл. 29, ал. 5 и 6.

(10) В 6-месечен срок след утвърждаване на 10-годишния план за развитие на мрежата електроенергийният системен оператор публикува на интернет страницата си плана, както и съгласуваните графици за присъединяване на отделните производители.

(11) На всеки 6 месеца електроенергийният системен оператор публикува на интернет страницата си актуализирана информация за присъединените и кандидатите за присъединяване - производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, с указания за мощността, типа на производството, присъединителното напрежение и населеното място.

§ 19. По отношение на договорите за присъединяване, сключени към датата на влизането в сила на този закон, се прилагат сроковете по чл. 29, ал. 6, действали до влизането в сила на този закон.

§ 20. Наредбата по чл. 21, ал. 5 се издава в срок до два месеца от влизането в сила на този закон.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 54 от 17.07.2012 г., в сила от 17.07.2012 г.)

§ 203. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 32 ал. 1 се изменя така:

„(1) Държавната комисия за енергийно и водно регулиране определя преференциални цени за изкупуване на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, с изключение на енергията, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност над 10 MW:

1. ежегодно в срок до 30 юни;

2. когато в резултат на извършен анализ на ценообразуващите елементи по ал. 2 констатира съществено изменение на някой от тях."

2. Създава се чл. 60а:

„Чл. 60а. (1) На енергийно предприятие, което наруши разпоредбите на чл. 26, ал. 3 или чл. 31, ал. 10, се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв.

(2) При повторно извършено нарушение имуществената санкция е в размер на 150 000 лв."

3. В допълнителните разпоредби се създава т. 28:

„28. „Съществено изменение на ценообразуващ елемент" е такова изменение, при което се констатира разлика с повече от 10 на сто между стойността на ценообразуващия елемент към датата на анализа и стойността му към датата на решението, с което са определени цените по чл. 32."

Преходни и заключителни разпоредби към Закона за запасите от нефт и нефтопродукти (ДВ, бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 15.02.2013 г.)

§ 17. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 50:

а) алинеи 1 и 2 се изменят така:

„(1) Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси" купува и продава нефтопродукти, предназначени за създаване, съхраняване и обновяване на държавни резерви, военновременни запаси, запаси за извънредни ситуации и целеви запаси, несмесени с биогорива.

(2) Външните съхранители по Закона за държавните резерви и военновременните запаси създават, съхраняват, опазват и обновяват държавни резерви и/или военновременни запаси от нефтопродукти, несмесени с биогорива.";

б) създава се нова ал. 3:

„(3) Задължените лица и съхранителите с регистрирани складове по чл. 38 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти създават и съхраняват запаси за извънредни ситуации, несмесени с биогорива. Съхранителите съхраняват целеви запаси от нефт и нефтопродукти на територията на страната, несмесени с биогорива.";

в) досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея след думите „ал. 2" се добавя „и 3";

г) досегашната ал. 4 става ал. 5.

2. В чл. 67, ал. 3 думите „ал. 3" се заменят с „ал. 4".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 59 от 05.07.2013 г., в сила от 05.07.2013 г.)

§ 19. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 6:

а) точка 2 се изменя така:

„2. разработва методика за разпределение на разходите, произтичащи от задълженията за закупуване по преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, между всички потребители на вътрешния пазар;”

б) в т. 7 думите „**министъра на икономиката, енергетиката и туризма**” се заменят с „**министъра на икономиката и енергетиката**”.

2. В останалите текстове на закона думите „**министърът на икономиката, енергетиката и туризма**”, „**министъра на икономиката, енергетиката и туризма**” и „**Министерството на икономиката и енергетиката**” се заменят съответно с „**министърът на икономиката и енергетиката**”, „**министъра на икономиката и енергетиката**” и „**Министерството на икономиката и енергетиката**”.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение на Закона за младежта

(ДВ, бр. 68 от 02.08.2013 г., в сила от 02.08.2013 г.)

§ 25. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г. и бр. 15 и 59 от 2013 г.) в чл. 21, ал. 5 думите „**министъра на образованието, младежта и науката**” се заменят с „**министъра на образованието и науката**”.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за държавния бюджет на Република България за 2014 г. (ДВ, бр. 109 от 20.12.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 65 от 06.08.2014 г., с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.)

§ 6. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2014 г., с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.) В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59 и 68 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 31 ал. 5 се изменя така:

„(5) Общественият доставчик, съответно крайните снабдители изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници при следните условия:

1. по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на определената средногодишна продължителност на работа, съгласно решението на ДКЕВР за определяне на цена на конкретния производител;

2. по утвърдената от ДКЕВР цена, по която общественият доставчик продава електрическата енергия на крайните снабдители и електроразпределителните дружества, за количествата, надхвърлящи производството по т. 1;

3. количествата по т. 1 и 2 се намаляват с количествата, които производителите ползват за собствени нужди, за снабдяване на свои клонове, предприятия и обекти и които продават по свободно договорени цени по реда на глава девета, раздел VII от Закона за енергетиката и/или на балансиращия пазар.”

2. (Обявена за противоконституционна - ДВ, бр. 65 от 2014 г., с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.) В глава четвърта се създава раздел V с чл. 35а - 35в :

„Раздел V

Такса за производство на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия

Чл. 35а. (1) За производството на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия се събира такса.

(2) Размерът на таксата по ал. 1 се определя по следната формула:

$ТПЕЕ = ПЦ \times КИЕЕ \times 20 \%$,

където:

ТПЕЕ е такса за производство на електрическа енергия;

ПЦ е преференциалната цена по чл. 31, ал. 1 без данъка върху добавената стойност;

КИЕЕ е количеството изкупена електрическа енергия от обществения доставчик и от крайните снабдители по чл. 31, ал. 5.

(3) Производителите на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия са задължени за таксата по ал. 1.

Чл. 35б. (1) Таксата по чл. 35а се удържа и внася от обществения доставчик, съответно от крайния снабдител.

(2) Лицата, задължени да удържат и внасят таксата по този раздел, подават тримесечна справка по образец, утвърден от ДКЕВР за дължимата такса за съответния период.

(3) Справката по ал. 2 се подава в ДКЕВР в срок до 15-о число на месеца, следващ тримесечието, за което се отнася.

(4) Дължимата такса се внася в държавния бюджет в срока на подаване на справката по ал. 3.

Чл. 35в. (1) За невнесената в срок такса по чл. 35а се начислява и дължи лихва в размер на законната лихва съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

(2) Таксата по чл. 35а не подлежи на възстановяване.

(3) Просрочената такса по чл. 35а подлежи на принудително изпълнение от публичен изпълнител по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Актът за установяване на вземането се издава от председателя на ДКЕВР."

3. (Обявена за противоконституционна - ДВ, бр. 65 от 2014 г. , с Решение № 13 от 31.07.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 1/2014 г.) Създава се чл. 73:

„Чл. 73. (1) На лице, задължено да удържи и внесе таксата по чл. 35а, което не подаде справката по чл. 35б, ал. 2, не я подаде в срок, не посочи или посочи неверни данни или обстоятелства, водещи до определяне на дължимата такса в по-малък размер, се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 размерът на имуществената санкция е от 7000 до 15 000 лв.

(3) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на ДКЕВР, а наказателните постановления се издават от председателя на ДКЕВР или от оправомощено от него длъжностно лице.

(4) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания."

**Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за
изменение на Закона за забрана на химическото оръжие и
за контрол на токсичните химически вещества и техните
прекурсори
(ДВ, бр. 14 от 20.02.2015 г.)**

§ 55. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.) навсякъде думите „Министерството на икономиката и енергетиката“, „министърът на икономиката и енергетиката“ и „министъра на икономиката и енергетиката“ се заменят съответно с „Министерството на енергетиката“, „министърът на енергетиката“ и „министъра на енергетиката“.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 17 от 06.03.2015 г., в сила от 06.03.2015 г.)

§ 44. Издадените актове от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по прилагането на Закона за енергетиката, Закона за енергията от възобновяеми източници и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги запазват действието си.

§ 53. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 6:

а) в текста преди т. 1 думите „Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР)“ се заменят с „Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР)“;

б) точка 2 се изменя така:

„2. определя с методиката по чл. 35, ал. 5 от Закона за енергетиката разпределението на разходите, произтичащи от задълженията за закупуване по преференциални цени на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, между всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система;“.

2. В чл. 18:

а) в ал. 1:

аа) създава се нова т. 2:

„2. приоритетно оставяне в работа от оператора на преносната или разпределителната мрежа на електропроизводствените мощности на енергийните обекти по чл. 24, т. 3 с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса, от чието общо тегло животинският тор е не по-малко от 50 на сто, и с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса от растителни отпадъци от собствено земеделско производство, при спазване на баланса между производството и потреблението при излишък, след изчерпване на заявките за балансиране надолу и без ограничение на работните часове през годината на съответната централа;“

бб) досегашните т. 2, 3, 4, 5, 6 и 7 стават съответно т. 3, 4, 5, 6, 7 и 8;

б) в ал. 2 думите „т. 5, 6 и 7“ се заменят с „т. 6, 7 и 8“;

в) в ал. 4 навсякъде абривиатурата „ДКЕВР“ се заменя с „КЕВР“;

г) в ал. 6 накрая се добавя „и 3“.

3. В чл. 24 т. 3 се изменя така:

„3. с инсталирана електрическа мощност до 1,5 MW, за производство на енергия с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса, от чието общо тегло животинският тор е не по-малко от 50 на сто, и с инсталирана електрическа мощност до 500 kW за производство на енергия с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса от растителни отпадъци от собствено земеделско производство, които се

предвижда да бъдат изградени в урбанизирани територии, селскостопански обекти или производствени зони."

4. В чл. 30:

а) в ал. 1 и 2 аббревиатурата „ДКЕВР" се заменя с „КЕВР";

б) алинеи 4, 5 и 6 се изменят така:

„(4) Производителят на електрическа енергия от възобновяеми източници с инсталирана мощност над 200 kW осигурява предаването на данни в реално време на оператора на преносната или на разпределителната електрическа мрежа за доставената в мястото на присъединяване електрическа мощност, както и дистанционно управление на тази мощност. Операторите на разпределителната електрическа мрежа предават на оператора на преносната електрическа мрежа обобщени данни в реално време за доставената в точките на присъединяване на електрическа мощност по райони на присъединяване от различните видове възобновяеми източници с инсталирана мощност над 200 kW.

(5) Операторът на преносната или на разпределителната електрическа мрежа ограничава дистанционно или по диспечерско разпореждане подаваната към електрическата мрежа енергия в случаите, когато бъдат надвишени преносните възможности на мрежата, към която производителят е присъединен, или в случаите по чл. 73 от Закона за енергетиката.

(6) Операторът на преносната или на разпределителната електрическа мрежа незабавно уведомява по начин, определен в договора за достъп, производителя на електрическа енергия от възобновяеми източници за предстоящи ограничения, като посочва дата и час на въвеждане и съответния обхват.";

в) в ал. 7 аббревиатурата „ДКЕВР" се заменя с „КЕВР".

5. В чл. 31:

а) в ал. 5, т. 1 се създава изречение второ: „За обектите по чл. 24, т. 3 определената средногодишна продължителност на работа не се прилага.";

б) навсякъде аббревиатурата „ДКЕВР" се заменя с „КЕВР".

6. В чл. 32:

а) в ал. 1 и 4 думите „Държавната комисия за енергийно и водно регулиране" се заменят с „Комисията за енергийно и водно регулиране";

б) в ал. 6 аббревиатурата „ДКЕВР" се заменя с „КЕВР".

7. В чл. 60, ал. 1, т. 1 думите „ал. 1, т. 1 и 2" се заменят с „ал. 1, т. 1 и 3".

8. В останалите текстове на закона думите „Държавната комисия за енергийно и водно регулиране" се заменят с „Комисията за енергийно и водно регулиране", а аббревиатурата „ДКЕВР" се заменя с „КЕВР".

§ 54. Насърченията по чл. 18, ал. 1, т. 6, 7 и 8, както и чл. 31 и 32 от Закона за енергията от възобновяеми източници не се прилагат за енергийните обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, които са въведени в експлоатация след влизането в сила на този закон, с изключение на обектите по чл. 24, т. 1 и 3.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за енергийната ефективност (ДВ, бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.)

§ 22. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14 и 17 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 34, ал. 5 думите „чл. 51, ал. 1" се заменят с „чл. 75, ал. 1".

2. В чл. 47, ал. 1:

- а) в т. 9 думите „2015 г.“ се заменят с „2018 г.“;
- б) в т. 10 думите „2016 г.“ се заменят с „2019 г.“.

**Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за
изменение и допълнение на Закона за енергетиката
(ДВ, бр. 56 от 24.07.2015 г., в сила от 24.07.2015 г.; изм., бр.
100 от 2015 г.)**

§ 16. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17 и 35 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 18 се създава ал. 7:

„(7) Насърчението по ал. 1, т. 2 за енергийните обекти по чл. 24, т. 3 с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса, от чието общо тегло животинският тор е не по-малко от 60 на сто, се прилага само ако производителят на електрическа енергия от възобновяеми източници докаже, че е регистрирал животновъден обект по смисъла на Закона за ветеринарномедицинската дейност най-малко три години преди датата на подаване на заявлението за присъединяване и притежава определен брой регистрирани животни, както и птици, от животинския тор на които се произвежда 1 kWh електрическа енергия на ден, както следва:

- 1. говеда, биволи - 1 брой;
- 2. телета и юници за угодяване - 1 брой;
- 3. телета до 6 месеца - 1,5 броя;
- 4. свине - 5 броя;
- 5. овце - 10 броя;
- 6. птици - 300 броя.”

2. В чл. 24 т. 3 се изменя така:

„3. с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса, които се предвижда да бъдат изградени в урбанизирани територии, селскостопански обекти или производствени зони и които са с инсталирана електрическа мощност до:

а) 1,5 MW и използват биомаса, от чието общо тегло животинският тор е не по-малко от 60 на сто, при спазване изискванията на чл. 18, ал. 7 и за които инсталираната мощност се доказва съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката;

б) 500 kW и използват биомаса от растителни отпадъци от собствено земеделско производство.”

3. В чл. 31:

а) алинея 5 се изменя така:

„(5) Общественият доставчик, съответно крайните снабдители изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници при следните условия:

1. по преференциална цена за количествата електрическа енергия до размера на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР; за обектите по чл. 24, т. 3 определеното нетно специфично производство на електрическа енергия не се прилага;

2. по цена за излишък на балансиращия пазар за количествата, надхвърлящи производството по т. 1.”;

б) създават се ал. 12 и 13:

„(12) Количествата електрическа енергия над тези по ал. 5, т. 1 производителите могат да ползват за снабдяване на свои клонове, предприятия и обекти или да продават по свободно договорени цени по реда на глава девета, раздел VII от Закона за енергетиката и/или на балансиращия пазар.

(13) За количествата електрическа енергия по ал. 5 търговските (TPS) графици на балансиращи групи с членове производители на електрическа енергия от възобновяеми източници могат да бъдат променяни само по реда на чл. 73 от Закона за енергетиката."

4. В § 1 от допълнителните разпоредби се създава т. 29:

„29. „**Нетно специфично производство на електрическа енергия**“ е средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно решението на КЕВР за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди."

§ 17. В срок до 31 юли 2015 г. в съответствие със Закона за енергията от възобновяеми източници Комисията за енергийно и водно регулиране приема решение, с което установява нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на комисията, приети до влизането в сила на този закон. В този случай чл. 14 не се прилага.

§ 18. (1) За производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници чрез енергийни обекти, които са изградени със средства от национална или европейска схема за подпомагане и по отношение на които заявления за подпомагане са постъпили до влизането в сила на Закона за енергията от възобновяеми източници, се прилагат цените по чл. 31, ал. 8 от същия закон, които последно са определени с решение на Комисията за енергийно и водно регулиране към датата на влизането в сила на този закон.

(2) Производителите по ал. 1 в срок до 31 юли 2015 г. привеждат договорите за изкупуване на електрическа енергия, които са сключили с обществения доставчик или съответния краен снабдител, в съответствие с изискванията на ал. 1.

(3) След изтичане на срока по ал. 2 общественият доставчик или съответният краен снабдител изкупуват произведената електрическа енергия по цените, предвидени в ал. 1.

(4) Алинея 3 се прилага и в случаите на неизпълнение на задължението по ал. 2.

(5) За производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници по ал. 1 не се прилагат разпоредбите на чл. 31, ал. 4 и чл. 32, ал. 3 от Закона за енергията от възобновяеми източници. След изтичане на срока на договора за изкупуване по чл. 31, ал. 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници преференциални цени не се предоставят.

§ 19. (1) Разпоредбата на чл. 18, ал. 7 от Закона за енергията от възобновяеми източници не се прилага за енергийните обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, които са въведени в експлоатация до влизането в сила на този закон.

(2) За енергийните обекти по чл. 24, т. 3, буква „а“ от Закона за енергията от възобновяеми източници, които са заявени за присъединяване до влизането в сила на този закон и не са въведени в експлоатация, обстоятелствата по чл. 18, ал. 7 от същия закон се доказват със заявление до съответния оператор на електроразпределителна мрежа. Заявлението се подава в едномесечен срок от влизането в сила на измененията в наредбата по чл. 116, ал. 7.

(3) Наредбата по чл. 116, ал. 7 се привежда в съответствие със Закона за енергията от възобновяеми източници в едномесечен срок от влизането в сила на този закон.

§ 20. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2015 г.) Насърченията по чл. 18, ал. 1, т. 6, 7 и 8, както и чл. 31 и 32 от Закона за енергията от възобновяеми източници не се прилагат за енергийните обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници по чл. 24, т. 3, които са въведени в експлоатация след 1 януари 2016 г.

**Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за
изменение и допълнение на Закона за опазване на
земята и водите
(ДВ, бр. 100 от 18.12.2015 г.)**

§ 18. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35 и 56 от 2015 г.) в чл. 18, ал. 7 думите „и притежава определен брой регистрирани животни, както и птици, от животинския тор на които се произвежда 1 kWh електрическа енергия на ден, както следва:" се заменят с „и за всеки kW инсталирана мощност за производство на електрическа енергия от животински тор притежава необходимия брой регистрирани животни и птици, като приравнението към 1 kW инсталирана мощност е, както следва:".

**Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение на
Закона за Българската агенция по безопасност на храните
(ДВ, бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г.)**

§ 25. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г.) навсякъде думите „министъра на земеделието и храните" се заменят с „министъра на земеделието, храните и горите".

**Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за
изменение и допълнение на Закона за енергетиката
(ДВ, бр. 38 от 08.05.2018 г., в сила от 08.05.2018 г.)**

§ 64. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г. и бр. 58 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 6, т. 1 накрая се добавя „произведена от енергийни обекти с обща инсталирана мощност, по-малка от 4 MW".

2. В чл. 18, ал. 1, т. 6 думата „произведена" се заличава, а след думата „източници" се добавя „произведена от обекти с обща инсталирана мощност, по-малка от 4 MW".

3. В чл. 31:

а) в ал. 1 думите „Електрическата енергия от възобновяеми източници се изкупува от обществения доставчик, съответно от крайните снабдители" се заменят с „Общественят доставчик и крайните снабдители изкупуват електрическата енергия от възобновяеми източници, произведена от обекти с обща инсталирана мощност, по-малка от 4 MW";

б) създава се ал. 14:

„(14) При реконструкция и модернизация на енергиен обект, които изискват въвеждане в експлоатация по смисъла на Закона за устройство на територията, условията за изкупуване по договорите по ал. 2 и определеното нетно специфично производство на електрическа енергия се запазват. ”

4. В чл. 34:

а) в ал. 1 в текста преди т. 1 след думите „**производител за**” се добавя „**произведено**”;

б) в ал. 4 се създава изречение второ: „Гаранцията за произход е използвана, когато е прехвърлена на краен клиент или когато с нея е доказан дялът на енергия от възобновяеми източници в общия енергиен състав на доставчика.”;

в) в ал. 6 изречение първо се изменя така: „**Гаранциите за произход се използват само за доказване пред краен клиент, че определен дял от енергията в общия енергиен състав на доставчика или количество електрическа енергия е произведено от възобновяеми източници.**”;

г) създава се нова ал. 7:

„(7) Гаранцията за произход може да се прехвърля независимо от електрическата енергия, за която е издадена, но само веднъж на краен клиент.”;

д) досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея след думите „**чл. 31, ал. 5**” се добавя „**т. 1**”, а думите „**по реда на наредбата по чл. 35, ал. 4**” се заличават.

5. В чл. 60, ал. 2, чл. 61, ал. 2 и чл. 63 ал. 2 думите „**определен по максималния размер**” се заличават.

6. В чл. 64, ал. 1 думите „**чл. 34, ал. 7**” се заменят с „**чл. 34, ал. 8**”.

7. В чл. 65, ал. 3, чл. 66, ал. 2 и чл. 68, ал. 2 думите „**определен по максималния размер**” се заличават.

Разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници (ДВ, бр. 91 от 02.11.2018 г.)

§ 18. Този закон въвежда изисквания на чл. 2 и Приложение II от Директива (ЕС) 2015/1513 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г. за изменение на Директива 98/70/ЕО относно качеството на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ, L 239/1 от 15 септември 2015 г.).

§ 19. Министърът на енергетиката изготвя и представя на Европейската комисия до 31 декември 2020 г. доклад за постигнатите резултати за изпълнение на националната цел по чл. 12а, ал. 5.

§ 20. (1) За изпълнение на Решение на Европейската комисия № С (2016) 5205 от 4 август 2016 г. по процедура Държавна помощ SA.44840 (2016/NN) - България - Подпомагане на производството на енергия от възобновяеми източници, за възстановяване на средствата, начислени за компенсиране на разходите за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници, постъпила в електроенергийната система на Република България за периода от 1 юли 2011 г. до влизането в сила на този закон, на оператора на електропреносната мрежа се заплащат от:

1. обществения доставчик - за периода от 1 юли 2011 г. до 30 април 2016 г., средства в размер на 1 146 965,51 лв.;

2. обществения доставчик - за периода от 1 май 2016 г. до 30 юни 2018 г., средства в размер, определен от Комисията за енергийно и водно регулиране;

3. Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ - за периода от 1 юли 2018 г. до влизането в сила на този закон, средства в размер, определен от Комисията за енергийно и водно регулиране.

(2) Комисията за енергийно и водно регулиране определя размера на средствата по ал. 1, т. 2 и 3 въз основа на количеството електрическа енергия от възобновяеми източници, постъпила в електроенергийната система на Република България от съседни държави - членки на Европейския съюз, и потребена от крайни клиенти, присъединени към тази система, от оператора на електропреносната мрежа и от операторите на електоразпределителните мрежи, и на начисляваната за тези количества цена или компонента от цената по чл. 30, ал. 1, т. 17 съгласно чл. 35, ал. 6 от Закона за енергетиката, определена от комисията за съответните ценови периоди. Размерът се определя за всяка календарна година в тримесечен срок от публикуване на данните от Евростат за съответната година.

(3) Количеството електрическа енергия от възобновяеми източници за съответна съседна държава - членка на Европейския съюз, се определя като дял от общото количество електрическа енергия, постъпила в електроенергийната система на Република България от тази държава и потребена от крайни клиенти, присъединени към тази система, от оператора на електропреносната мрежа и от операторите на електоразпределителните мрежи за съответен период, съответстващ на дела на електрическа енергия от възобновяеми източници от брутното производство на електрическа енергия в съответната държава.

(4) Общото количество електрическа енергия, постъпила в електроенергийната система на Република България за съответна съседна държава - членка на Европейския съюз, и потребена от крайни клиенти, присъединени към тази система, от оператора на електропреносната мрежа и от операторите на електоразпределителните мрежи, се определя по данни на оператора на електропреносната мрежа, а дялът на електрическата енергия от възобновяеми източници от брутното производство на електрическа енергия в съответната държава - по данни на Евростат за съответната година.

(5) Комисията за енергийно и водно регулиране уведомява обществения доставчик и Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ за изчисления размер на средствата по ал. 2.

(6) Операторът на електропреносната мрежа разходва предоставените средства за изграждането на междусистемен електропровод 400 kV „Марица изток - Nea Santa“, както е определено в решението по ал. 1.

§ 21. Актовете по прилагането на закона се привеждат в съответствие с този закон в срок до 6 месеца от влизането му в сила.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 41 от 21.05.2019 г., в сила от 21.05.2019 г.)

§ 37. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г. и бр. 38 и 91 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 6, т. 1 думите „4 MW“ се заменят с „1 MW“.
2. В чл. 18, ал. 1, т. 6 думите „4 MW“ се заменят с „1 MW“.
3. В чл. 31:
 - а) в ал. 1 думите „4 MW“ се заменят с „1 MW“;

б) в ал. 14 след думата „енергия“ се добавя „**преди реконструкцията и модернизацията**“.

4. В чл. 53:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

„(2) Информацията по чл. 52, ал. 3 се предоставя на тримесечни периоди - до 25-о число на следващия месец, и на годишни периоди - до 31 януари на следващата календарна година. Производителите по чл. 30, ал. 2 предоставят информацията по чл. 52, ал. 3, т. 1 в срок до 31 януари на следващата календарна година.“

Преходни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за държавните резерви и военновременните запаси (ДВ, бр. 65 от 21.07.2020 г.)

§ 17. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 38 и 91 от 2018 г. и бр. 41 от 2019 г.) в чл. 50 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „**Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси**“ се заменят с „**Държавно предприятие „Държавна петролна компания**“.

2. В ал. 3 изречение второ се изменя така: „**Целевите запаси от нефт и нефтопродукти се съхраняват на територията на страната несмесени с биогорива.**“

3. В ал. 4 думите „**Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси**“ се заменят с „**Държавно предприятие „Държавна петролна компания**“.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 9 от 02.02.2021 г., в сила от 02.02.2021 г.)

§ 31. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 38 и 91 от 2018 г., бр. 41 от 2019 г. и бр. 65 от 2020 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 6, т. 1 думите „**1 MW**“ се заменят с „**500 kW**“.

2. В чл. 18, ал. 1, т. 6 думите „**1 MW**“ се заменят с „**500 kW**“.

3. В чл. 31, ал. 1 думите „**1 MW**“ се заменят с „**500 kW**“.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за индустриалните паркове (ДВ, бр. 21 от 12.03.2021 г.)

§ 15. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 38 и 91 от 2018 г., бр. 41 от 2019 г., бр. 65 от 2020 г. и бр. 9 от 2021 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 6 т. 6 се отменя.
2. В чл. 23:
 - а) алинеи 8, 9 и 10 се отменят;
 - б) алинея 12 се отменя.
3. В чл. 28, ал. 3 думите „за събраните суми по чл. 29, ал. 1 и за разходването им, както и информация“ се заличават.
4. В чл. 29:
 - а) алинеи 1, 2, 3 и 4 се отменят;
 - б) в ал. 8, изречение първо думите „някое от изискванията по ал. 1 и 5“ се заменят с „изискването по ал. 5“, а в изречение второ думите „В тези случаи“ се заменят с „В този случай“;
 - в) в ал. 11 думите „ал. 1, 2, 3, 4 и 9“ се заменят с „ал. 9“.
5. Член 62 се отменя.